

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

У номері:

7

П'ять областей піклуватимуться про Прип'ять

11

Комісія оцінює поступ до Союзу його майбутніх членів

21

Заробітчани вислали з ЄС 19 мільярдів євро

24

Письменниця Марія Матіос розмірковує про європейську ідентичність українців

У Києві відкрито Інформаційний центр Євросоюзу

(стор. 4)

Голова Представництва Єврокомісії в Україні Іен Боуг (ліворуч) та директор Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету Василь Засанський під час підписання угоди про створення інформаційного центру.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу (в центрі), Комісар ЄС з питань внутрішнього ринку Чарлі МакКриві (ліворуч) та Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей Владімір Спідла на прес-конференції, присвяченій функціонуванню спільного ринку ЄС (стор. 20).

У листопаді Рада ЄС з питань юстиції та внутрішніх справ схвалила розширення Шенгенського візового простору (стор. 17).
На фото — Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні (в центрі) перед засіданням Ради.

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №11'07

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Олексій Стебницький
Анатолій Лемиш
Анатолій Марциновський

Комп'ютерна верстка Андрій Ходзицький

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced
with the financial support from the
Delegation of the European Commission
to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Свідцтво про реєстрацію
КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.

Друк: ТОВ «Сінта»,
03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз—Україна

«ЄПС не гарантує членства, але й не виключає його»	4
Європарламент висловився щодо Європейської політики сусідства	5
ЄС відгукнувся на прохання про допомогу	5

Програми ЄС в Україні

Відбулися семінари із залучення інвестицій	6
Вчителі, викладачі й студенти відвідали Німеччину і Францію	6
П'ять областей піклуватимуться про Прип'ять	7
Експерти ЄС допомагали подавати заявки	7
Завершився проект «Послуги з підтримки малого та середнього підприємництва у пріоритетних регіонах України»	8
Нагороджено членів команди	8
Українські митники отримали потрібне обладнання	9
Військові та міліціонери ознайомилися з досвідом профілактики ВІЛ	9

Новини Євросоюзу

Інституційні справи Євросоюз готується до історичної події	10
Саркозі виступив перед європарламентарями	10
Розширення На шляху до Європейського Союзу	11
Кордони Шенгенська зона розширюється	15
Комісія пропонує звільнити молдовські товари від мит та квот	15

Зовнішня політика

«Євро-Середземноморська зона вільної торгівлі охопить понад 740 мільйонів споживачів»	16
Дії грузинської влади «не відповідали демократичним цінностям»	17
Європарламент стурбований ситуацією з захистом прав в Росії	17
ЄС і АСЕАН відсвяткували ювілей	17

Економіка

Цифри свідчать про переваги єдиного ринку	18
Економічний горизонт захмарюється	18
Зросла продуктивність праці	18

Сільське господарство

Понад півмільярда євро виділено на догляд за виноградниками	19
Румунія намагається уникнути скорочення виплат	19

Внутрішні справи

«Фундамент є, але зробити треба ще багато»	20

Фінанси

Заробітчани вислали з ЄС 19 мільярдів євро	21

Захист споживачів

Затверджено нові правила телереклами	22

Авіакомпанії попередили про неприпустимість недостовірної інформації	22

Розпочато реформу телекомунікаційного законодавства	22

Культура

Майже п'ять мільйонів працюють в ЄС на культуру	23

Гість номера

«Я не вважаю, що європейськість — це безсумнівна однаковість»	24

Цифри і факти	26

Не гра слів

Здавалося б, нічого нуднішого й офіційнішого за різноманітні дипломатичні документи, доповіді, заяви тощо бути не може. Важкі фрази, заявлені мовні звороти, часом якась ніби спрощеність думки... Проте в дипломатичних текстах завжди треба читати між рядків або ж за ними. Одне чи два слова можуть тут важити більше, ніж три сторінки яскравої публіцистики.

Прикладом є оцінка Європейською Комісією поступу країн-кандидатів на членство в ЄС і потенційних кандидатів — відповідний текст надруковано в цьому номері «Євробюлетеня».

Взяти хоча б таке. Хорватія «продовжує відповідати Копенгагенським політичним кри-

теріям», Македонія «продовжує здійснювати подальші кроки для того, щоб відповідати Копенгагенським політичним критеріям», а Туреччина «продовжує у достатній мірі відповідати Копенгагенським політичним критеріям».

Принагідно нагадаємо: політичні критерії стосуються демократії, верховенства права, дотримання прав людини тощо. Є ще економічні — вони вимагають повноцінної функціонуючої ринкової економіки. Все разом — політичні й економічні критерії — і є стандартами, яким повинна відповідати країна при вступі в ЄС.

Так от — здавалося б, яка різниця між «продовжує відповідати» і «продовжує у достатній мірі відповідати». А різниця величезна — це як «добре» й «задовільно» в школі. А от відмінно буде, коли Єврокомісія напише, що

та чи інша країна «відповідає Копенгагенським політичним критеріям». Це означати-ме крапку, впевненість у цій державі та її стабільності. Поки що відповідність критеріям є ніби процесом, а не фактом. А з процесом може всяке трапитися.

Отже, це аж ніяк не гра слів і не випадкові формулювання. Це дипломатичні сигнали, кажучи популярним англійським словом — месиджі. Ті, кому вони призначені, дуже добре їх розуміють.

У доповіді Єврокомісії також ідеться, що Боснія і Герцеговина «здійснила невеликий прогрес в напрямку запровадження функціонуючої ринкової економіки», а Сербія «здійснила деякий прогрес». То хто ж цих двох спрацював краще? Відповідь... Власне, знайдіть її самостійно. Вона є у тексті.

Редакція

Відкриття Інформаційного центру ЄС викликало великий інтерес у преси.

«ЄПС не гарантує членства, але й не виключає його»

Ієн Боуг спілкувався зі студентами

В Інституті міжнародних відносин Національного авіаційного університету відкрився Інформаційний центр Євросоюзу.

Згодом тут можна буде отримати з першоджерел будь-яку інформацію про інституції ЄС.

Відкривав центр Голова Представництва Європейської Комісії в Україні та Беларусі Ієн Боуг. А перед підписанням договору між Представництвом Єврокомісії та Національним авіаційним університетом про заснування Інформаційного центру ЄС посол поспілкувався зі студентами та викладачами цього вузу.

Особливо багато запитань у молоді виникло на тему сучасних відносин Києва та Брюсселя. Зокрема, щодо шансів України стати членом Об'єднаної Європи?

— Нинішні відносини між Україною та Європейським Союзом спираються на Європейську політику сусідства, — пояснив Ієн Боуг. — Ця політика була розроблена на початку десятиліття для того, аби після

розширення ЄС 2004 року, після якого кордон Союзу наблизився до України, Молдови та Беларусі, не виникла нова лінія поділу у Європі. Мета цієї політики — зробити наших сусідів, включаючи Україну, якомога ближчими до ЄС. Ще одним завданням ЄПС є інтеграція вашої країни у внутрішній ринок ЄС. Мушу сказати, що Україна має певні сумніви щодо Європейської політики сусідства. Причина — побоювання, що ця політика не гарантує країні, на яку вона поширюється, членства у Європейському Союзі. Але водночас ми завжди закликаємо наших українських друзів до того, щоб вони зрозуміли — Європейська політика сусідства не гарантує членства у ЄС, але й не виключає такої можливості.

На мою думку, Україна вдало скористалася з ЄПС. Рік тому Єврокомісія внесла пропозиції стосовно того, як можна поглибити Європейську політику сусідства. І у цьому контексті мене особливо вразило те, що Україна уже здійснює багато з того, що Єврокомісія тільки пропонує. Тобто Київ знаходиться на багато попереду у цьому процесі.

Зараз ведуться переговори про укладення нової угоди між Україною та Європейським Союзом. Цей документ замінить угоду Про партнерство та співробітництво, яка набула чинності у березні 1998 року. Нова угода поширюватиметься на значно більше секторів та галузей, ніж нинішня. Це буде дуже амбітний документ — саме цього хочуть наші українські партнери. Однією з найважливіших частин угоди стане домовленість про створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Формально переговори з цього приводу розпочнуться, щойно Україна завершить переговорний процес по вступу до СОТ. Зараз Київ впритул наблизився до членства у цій організації.

Також студентів цікавило, як реагують у Європі на нестабільну політичну ситуацію в Україні і чи вплине це на подальший розвиток відносин з ЄС?

— Після дострокових виборів в Україні Європейський Союз зацікавлений, щоб якомога швидше з'явився і новий уряд, який буде відданий тим реформам про які домовилися Київ та Брюссель, — відповів Ієн Боуг. — Ми розуміємо, що існують певні процедури, які займають тривалий час. Але сподіваємося, що завершення цих процедур буде закінчено якомога швидше. Особливо хотів би відзначити те, що переговорний процес між ЄС і Україною був дуже продуктивним, незважаючи на період політичної непевності у квітні-травні цього року і під час виборчої кампанії.

А найбільше студентів цікавили можливості стажування у європейських університетах:

— Такі програми справді існують, хоча їх не так багато, як би нам хотілося. Одна з них називається Еразмус Мундус. Також є програма, яка була спеціально заснована для країн, на які поширюється Європейська політика сусідства. Ці програми невеликі, але сподіваємося, що вони розширюватимуться. Крім того, багато країн — членів ЄС мають власні програми, які пропонують стажування у своїх університетах. Усі дані про програми ЄС можна знайти на інтернет-сторінці нашого представництва. Гадаю, після відкриття Інформаційного центру її адреса стане вам всім добре відомою.

Тетяна ПАСОВА.

Чарльз Теннок

Європарламент висловився щодо Європейської політики сусідства

Європейський Парламент ухвалив резолюцію «Зміцнення Європейської політики сусідства», основою якої стала доповідь британця Чарльза Теннока й іспанця Раймона Обіолса.

«Євробюлетень» детально писав про цю доповідь в минулому номері. Зокрема, в резолюції йдеться: «Європарламент ще раз наголошує на викладеній в його рекомендаціях Раді ЄС від 12 липня 2007 року точці зору щодо мандату на переговори з посиленої угоди між ЄС і його країнами-членами з одного боку і Україною з боку іншого: ці переговори мають привести до укладення Асоційованої угоди, яка зробила б ефективний і безсумнівний внесок в європейські перспективи України й відповідні процеси, включаючи можливість членства в ЄС; відповідний підхід має бути й у відносинах з Молдовою, враховуючи, що в червні 2008 року завершиться дія Угоди про партнерство і співробітництво з цією країною».

Напередодні дискусії в Європарламенті на його сайті було розміщено інтерв'ю з авторами доповіді.

— **Які головні цілі Європейської політики сусідства і чи успішно вони досягаються?**

Ч. Теннок:

— Проголошено, що функцією Європейської політики сусідства є створення довкола ЄС спільного простору миру, стабільності, безпеки, поваги до прав людини, демократії, верховенства права і добробуту — такого союзу країн-друзів, які інтегруватимуться з ЄС. Водночас результатом ЄПС не може бути членство країн-партнерів в Союзі. Хоча загалом це не виключається. У нашій доповіді визнано, що досягнуті на сьогодні в рамках Європейської політики сусідства результати для різних країн є різними.

Інший важливий аспект ЄПС і стратегічного партнерства з Росією — це полегшення транскордонної співпраці з країнами вздовж зовнішніх сухопутних і морських кордонів ЄС. Наша доповідь містить оцінки щодо фінансової допомоги, потрібної для ефективного впровадження ЄПС.

Р. Обіолс:

— Нам потрібно успішніше просувати простір стабільності й добробуту в напрямку південної та східної Європи. Там є труднощі й проблеми, але водночас — і позитивні тенденції.

— **Як повинна далі розвиватися Європейська політика сусідства? До яких змін закликає ваша доповідь?**

Ч. Теннок:

— ЄПС потребує свіжого імпульсу й більшої збалансованості. Дуже важко досягти однакового рівня інтеграції ЄС з такими різними партнерами як, скажімо, Молдова і Марокко. Доповідь визнає, що уніфікована природа ЄПС добра для прогнозованого майбутнього. Але виникає питання: чи може такий уніфікований підхід бути довгостроковим, враховуючи різницю між південними й східними країнами-партнерами?

Доповідь також закликає заохочувати країн-партнерів бути відданими верховенству права, відповідальному врядуванню, дотриманню прав людини і гендерної рівності, принципам соціально-орієнтованої ринкової економіки та сталого економічного розвитку. Навзамін ЄПС має надавати таким країнам покращений доступ до єдиного ринку ЄС, у деяких випадках можливість укладення асоційованих угод і угод про створення зон вільної торгівлі з ЄС.

Р. Обіолс:

— Ми хочемо баланс між східними і південними, тобто Середземноморськими країнами, охопленими ЄПС. Ми не повинні робити пріоритетними перспективи одних над перспективами інших, і прагнемо мати збалансований підхід. Не потрібно нічого ускладнювати, натомість шукати найпростішого підходу. У випадку з Середземноморськими країнами це зміцнення через ЄПС Євро-середземноморської політики.

— **Чи можуть європейці розглядати ЄПС як таку, що здатна допомогти залагодити суперечки й конфлікти, які стосуються кордонів?**

Ч. Теннок:

— Я впевнений, що додаткові фінансові ресурси й політична заглибленість в ЄПС може бути в цьому допомогою. У нашій доповіді наголошено, що так звані заморожені конфлікти — такі як Придністровський в Молдові, Південноосетинський і Абхазський в Грузії та Нагірно-Карабахський в Азербайджані — мають бути пріоритетами для ЄС. Ми виступаємо за створення «східної» Парламентської Асамблеї для покращення діалогу між членами Європарламенту і парламентарями з України, Молдови, Грузії, Вірменії та Азербайджану. Росіяни й турки могли б бути там спостерігачами. Доповідь

підкреслює потребу збільшення фінансової підтримки громадянського суспільства в авторитарній Беларусі та здешевлення віз для студентів, які подорожують в ЄС і беруть участь в програмі Еразмус Мундус.

Р. Обіолс:

— Оскільки Угода реформ підтверджує перспективу існування зовнішньополітичних представників ЄС і розвиває можливість зовнішньополітичної служби, це може стимулювати те, чого прагне більшість з нас — щоб Європа говорила в один голос. □

ЄС відгукнувся на прохання про допомогу

Європейська Комісія оперативно відповіла на прохання України про проведення експертизи з оцінки екологічного впливу на район Керченської протоки внаслідок аварії кількох танкерів під час шторму «Вальтер» на початку листопада.

Менше ніж за 48 годин після отримання такого прохання до Києва прибули експерти Моніторингового та інформаційного центру — спеціалізованої інституції ЄС, яка опікується цивільним захистом та захистом морів від забруднення.

— Ця ситуація привела до трагічної втрати життів і спричинила шкоду довкіллю, — сказав про катастрофу в Керченській протоці Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Я хотів би висловити співчуття родинам загиблих. Ми готові допомогти Україні в забезпеченні потрібної експертизи, а також у подоланні заподіяної катастрофою в Керченській протоці екологічної шкоди.

Команда Моніторингового та інформаційного центру складалася з експертів з Данії, Латвії, Італії, Франції та Португалії. МЦЦ має значний досвід у подоланні наслідків подібних катастроф.

Європейська Комісія має адміністративні угоди щодо цивільного захисту з Росією та Україною. З останньою такий документ було підписано у травні 2007 року. □

Відбулися семінари із залучення інвестицій

Експерт ЄС з інвестицій Лана Хопкінсон розповіла про досвід інших країн.

Два національні семінари із залучення інвестицій було проведено в Києві в рамках проекту «Послуги з підтримки малих та середніх підприємств у пріоритетних регіонах». Метою було привернути увагу державних службовців та бізнесменів з усіх областей України до важливості залучення іноземних капіталів, а також розповісти, що потрібно для створення середовища, стимулюючого іноземних інвесторів.

Перший семінар зібрав понад 50 осіб, які представляли управління економіки обласних державних адміністрацій з усіх регіонів України. Другий — близько 40 представників бізнес-середовища з пріоритетних регіонів проекту: Рівного, Житомира та Чернігова.

Завдяки високопрофесійним доповідям семінари вийшли дуже практичними. Експерт ЄС з інвестицій Лана Хопкінсон розповіла, як інші країни вирішують питан-

ня залучення іноземних інвестицій. Вона надала повну та змістовну інформацію у відповідь на запитання з окремих аспектів, таких як створення й функціонування технопарків, з якими експерт працювала у проекті в Сербії.

Руслан Свірський з «Invest in Rivne» та Ігор Заглада з «Invest Ukraine» поділилися власним досвідом, який набули в процесі залучення інвестицій. Особливо багато запитань в аудиторії викликала презентація Рус-

лана Свірського. Було навіть кілька прохань про допомогу в організації подібних агенцій із залучення інвестицій від представників Житомира та Чернігова.

Присутні брали активну участь в дискусіях, панувала атмосфера відкритості та ентузіазму. Особливо цікавою була дискусія щодо фінансових та операційних питань стосовно започаткування таких організацій як «Invest in Rivne» та забезпечення їхньої стабільної діяльності протягом тривалого часу. □

Вчителі, викладачі й студенти відвідали Німеччину і Францію

Фінансований Європейським Союзом проект «Громадянська освіта — Україна» організував навчальний тур до Державного центру громадянської освіти південно-німецької землі Баден-Вюртемберг. Участь у поїздки взяли 50 українських вчителів та викладачів, а також 13 студентів.

Учасники представляли чотири головні асоціації вчителів громадянської освіти, з якими співпрацює проект, а саме: Всеукраїнську асоціацію викладачів історії та громадянської освіти «Нова Доба», «Вчителі за демократію і партнерство», Асоціацію директорів шкіл України та Всеукраїнську асоціацію викла-

дачів суспільних наук та громадянської освіти. Значну підтримку в організації туру надали Асоціація директорів шкіл та експерт проекту з розробки навчального плану доктор Карл-Хайнц Дюрр.

Візитери ознайомилися з викладанням питань громадянської освіти та громадянства в Німеччині і Європі загалом.

Вони відвідали Європейський Парламент та Раду Європи у Страсбурзі (Франція). Під час візиту до професійно-технічного училища комерції у Штутгарті українські та німецькі учні обмінялися знаннями про свої країни, а також всією групою обговорили підходи до громадянської освіти і громадянства.

Проект підготує звіт з проведення навчального туру та розмістить навчальні матеріали на своїх Інтернет-сторінках. Цьому буде присвячена також окрема презентація і виставка на заключній конференції проекту у лютому 2008 року. □

П'ять областей піклуватимуться про Прип'ять

У Рівненській обласній державній адміністрації відбулося засідання керівників облдержадміністрацій та обласних рад Волинської, Рівненської, Житомирської, Хмельницької та Київської областей. На ньому було підписано Угоду про співробітництво у галузі охорони і використання водних ресурсів басейну річки Прип'ять.

Документ розробили експерти фінансованого Європейським Союзом проекту «Управління транскордонними річковими басейнами, друга фаза — річка Прип'ять». Це перша підписана в Україні подібна угода.

Документ повністю відповідає положенням Водної Рамкової Директиви ЄС. Основною метою його є досягнення безпечного для здоров'я людей екологічного стану і доброї якості води річки, забезпечення раціонального і безпечного водокористування Прип'яті як фактору стійкого розвитку регіону та збереження біологічного різноманіття і заповідних територій в її басейні. До угоди є два додатки: «Положення про Басейнову Раду» та «Положення про інформаційну взаємодію у басейні ріки Прип'ять». Вони покликані сприяти басейновому та децентралізованому принципу управління водними ресурсами. □

Свій підпис під угодою ставить голова Рівненської облдержадміністрації Віктор Матчук.

Експерти ЄС допомагали подавати заявки

В Ужгороді 8 листопада відбувся останній з чотирьох інформаційних семінарів для потенційних заявників у рамках фінансованої Євросоюзом Програми сусідства «Румунія — Україна». До цього семінари пройшли в Одесі, Чернівцях та Івано-Франківську.

Найчисленнішу аудиторію зібрав семінар у Чернівцях.

Під час семінарів експерти Центру інформації Програм сусідства «Румунія — Україна» та CADSES (аббревіатура розшифровується як «Центральний, Адріатичний, Дунайський та Південно-Західний Європейський простір») провели презентації Програми сусідства «Румунія — Україна» та Другого конкурсу проектів у її рамках. А експерти проекту «Ініціатива Розвитку Регіональних Можливостей II» Анна-Марія Ососінська і Влад Чопак розповіли, як заповнювати анкету-заявку для участі у програмі, додатки до неї та готувати інші потрібні документи. Учасникам семінарів було роздано інформаційні матеріали — брошуру та компакт-диск. На них є вся потрібна для підготовки заявки для участі в конкурсі інформація.

В усіх містах спостерігався значний інтерес до майбутнього конкурсу проектів. В Одесі у семінарі взяли участь понад 60 осіб, у Чернівцях — понад 100, в Івано-Франківську близько 50, а в Ужгороді — близько 60. Крім іншого, учасники семінарів заповнили підготовлені експертами Центру інформації анкети, за допомогою яких буде визначено потреби в подальших заходах у рамках поточного конкурсу. А також складено список розсилки з метою активного інформування зацікавлених організацій щодо новин Програми. □

Завершився проект «Послуги з підтримки малого та середнього підприємництва у пріоритетних регіонах України»

Учасники відзначили його ефективність

Під час заключної прес-конференції в агенції УНІАН.

Відбулася прес-конференція за результатами виконання проекту Європейського Союзу «Послуги з підтримки малого та середнього підприємництва у пріоритетних регіонах України». Він тривав упродовж 18 місяців у трьох пріоритетних областях: Чернігівській, Рівненській та Житомирській.

Пріоритетними сферами проекту були регуляторна політика у сфері підтримки та розвитку підприємництва, консультації і навчання бізнес-консультантів та представників малого і середнього бізнесу. За ці півтора року прове-

дено 60 навчальних семінарів як для державних службовців, так і для бізнес-консультантів, а також один великий навчальний курс з розвитку менеджменту, що складався з 9 основних напрямків розвитку бізнесу. Понад 100 українських підприємців

Житомирщини, Рівненщини та Чернігівщини опанували сучасні навички ведення успішного європейського бізнесу. Тепер вони впроваджують ефективні нововведення на підприємствах: запроваджують зміни у питаннях маркетингу та просуванні товарів, розширення портфеля продукції, у спілкуванні з клієнтами та інвесторами, здійснюють необхідну реструктуризацію відділів тощо. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва (ДКРП) отримав європейський досвід з впровадження оцінки регуляторного впливу регуляторних нормативів та актів.

Про це йшлося на прес-конференції.

Зокрема, директор Рівненської фірми «ЧП» Олександр Чепу розповів, як після навчання у межах проекту з розвитку менеджменту він ефективно реорганізував діяльність свого підприємства, реструктуризував відділ маркетингу та збуту. Консультант Житомирської асоціації науковців та бізнес-консультантів Світлана Добрякова розповіла про перші успіхи у впровадженні навчальної програми з фінансового контролю, розробленої після тренінгів та індивідуальних консультацій з експертами проекту. Провідний спеціаліст відділу з питань підприємництва

За ці півтора року проведено 60 навчальних семінарів

та регуляторної політики головного управління економіки Чернігівської облдержадміністрації Олена Дудко наголосила на необхідності проведення навчальних програм з навичок ефективної комунікації для державних службовців та розповіла про перші позитивні зрушення у роботі її відділу.

— Я відвідала чимало тренінгів і семінарів і можу сказати чесно — тренінг «Навички ефективної комунікації» виявився для мене найкориснішим, — заявила вона. — Тепер я керую краще!

Менеджер проектів Грігоріос Контзоглу та керівник торгово-економічного відділу Представництва Європейської Комісії в Україні Луїс Мануель Портеро Санчес відповіли на запитання про внесок Європейського Союзу у розвиток малого та середнього підприємництва в Україні та про нові проекти допомоги у цьому секторі. □

Нагороджено членів команди

Фінансований Євросоюзом проект «Послуги з підтримки малого та середнього підприємництва у пріоритетних регіонах України» було високо оцінено Державним комітетом регуляторної політики та підприємництва за внесок у розвиток МСП. На шостому засіданні Наглядової ради проекту представники його команди отримали почесні грамоти. Їх вручив заступник голови ДКРП Геннадій Білоус.

У церемонії нагородження брали участь (на фото зліва направо) експерт

проекту Девід Вуд, керівник проекту Філіп Сантенс, експерт проекту Вінсент Вільямс, менеджер проекту в Представництві Європейської Комісії в Україні Григоріус Контзоглу, виконувач обов'язків Українського центру реструктуризації підприємств Ігор Іванов, заступник голови ДКРП Геннадій Білоус, експерт проекту Олександр Маркус, президент Української асоціації менеджмент-консультантів Ігор Рогошевський, голова підрозділу ДКРП Арман Гамзян. □

Передано обладнання в рамках фінансованого Єврокомісією проекту «Покращення керування на українсько-молдовському кордоні».

Проект було засновано у вересні 2006 року. За виконання його відповідає Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові й Україні. Потребу в переданому митникам обладнанні було визначено спільно з прикордонними й митними службами.

Загальний бюджет проекту становить 9,9 млн євро, з яких фінансування першої фази — до грудня 2007 — складає 3,3 мільйона. З них 2,2 млн євро буде витрачено на

Загальний бюджет проекту становить 9,9 млн євро

закупівлю обладнання для прикордонних і митних служб Молдови й України. Зокрема, українська митниця одержить обладнання на суму близько 440 тис. євро, включаючи портативні рентген-інтроскопи, переносні детектори наркотичних і вибухових речовин, цифрові відеокамери й диктофони, програмне забезпечення, комп'ютери, принтери, сервери. Перша фаза проекту містить у собі три компоненти: розвиток можливостей з аналізу ризиків у прикордонних і митних службах Молдови й України; розробку спільного навчального курсу для співробітників чотирьох служб, які працюють на спільних українсько-молдовських пунктах пропуску; закупівлю обладнання для прикордонних і митних служб Молдови й України.

Від березня 2006 року до листопада 2007-го в рамках проекту відбулося сім навчальних поїздок, у яких взяли участь представники української митної служби — до Греції, Австрії, Хорватії, Македонії, Туреччи-

Українські митники отримали потрібне обладнання

Символічне підписання акта передачі обладнання відбулося під час прес-конференції.

15 листопада Державна митна служба України отримала 45 персональних комп'ютерів, 5 ноутбуків, 112 принтерів, 7 серверів і 6 багатофункціональних пристроїв. Все це покликане поліпшити роботу Департаменту аналізу ризиків і аудиту.

ни й Бельгії. Заплановано навчальну поїздку до Великої Британії.

Зокрема, у листопаді протягом тижня два офіцери Департаменту аналізу ризиків і аудиту зі штабу Державної митної служби й офіцер з Південної регіональної

митниці були з навчальною поїздкою в Бельгії. У місті Антверпен вони знайомилися зі способами збору, аналізу, передачі й використання інформації для аналізу ризиків й ефективного контролю на митних постах у портах. □

Військові та міліціонери ознайомилися з досвідом профілактики ВІЛ

Представники Збройних сил України та її правоохоронних органів відвідали Німеччину. Метою візиту було вивчення досвіду запобігання ВІЛ та інфекцій, що передаються статевим шляхом.

До складу делегації увійшли представники психологічної служби, служби виховної роботи, вищих навчальних закладів, а також медичних служб Збройних сил, Міністерства внутрішніх справ та Головного управління внутрішніх військ МВС, Державної прикордонної служби України. Очолив делегацію перший заступник начальника Головного управління особового складу Генштабу ЗС України — на-

чальник соціально-психологічного управління генерал-майор Олександр Копаниця.

Поїздку було організовано та здійснено в межах фінансованого Європейським Союзом проекту «Попередження ВІЛ-інфекції та інфекцій, що передаються статевим шляхом серед військовослужбовців та правоохоронців». Допомогли в організації візиту представництво ООН в Україні, Міністерство оборони ФРН та аташат посольства Німеччини в Україні.

Українці знайомилися з європейським досвідом з формування прихильності до здорового способу життя, безпечної поведінки та профілактики ВІЛ-інфекції та статевих інфекцій. Делегацію було прийнято на високому рівні в Міністерстві оборони ФРН у Бонні. На її честь німецькою стороною було дано офіційний обід у залі прийому офіційних делегацій.

Під час туру члени делегації відвідали ті федеральні та військові установи у містах Кобленц, Кельн та Мюнхен, які займаються профілактикою вказаних інфекцій та відповідною освітньою діяльністю. □

Євросоюз готується до історичної події

2007-й був святковим і успішним

Під час святкування 50-ї річниці Римської угоди (зліва направо) — міністр фінансів Німеччини Пєр Штейнбрюк, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, канцлер ФРН Ангела Меркель і Президент Європарламенту Ганс-Герт Поттерінг.

Європейський Союз готується до чергової Європейської Ради — саміту ЄС. Вона має пройти 13-14 грудня в Брюсселі. Але до цього, у Лісабоні, відбудеться підписання Угоди реформ. Це означатиме новий виток європейської інтеграції, відтак майбутня лісабонська подія цілком може претендувати на звання історичної.

Загалом рік, що минає, був для ЄС цілком успішним. Покращилися економічні показники, тривала підготовка країн-кандидатів та потенційних кандидатів до майбутнього членства. ЄС продовжував діяти, як добре відлагоджений механізм — без поломок та зупинок. Ще й вкотре продемонстрував свою здатність до компромісу. А ще 2007-й був святковим, юві-

лейним — ЄС відзначав 50-річчя підписання Римської угоди.

Вдало, хоча й без особливих сенсацій, розвивалися і відносини з Україною. У березні розпочалися переговори з укладення нової посиленої угоди, яка має замінити Угоду про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС. У червні було підписано угоди про реадмісію та спрощення візової проце-

дури. Зараз сторони стоять на початку переговорів про укладення Зони вільної торгівлі. Можна сказати, що нинішній рік заклав фундамент для дуже успішного для відносин України та ЄС 2008-го: адже все започатковане цього року може статися в році наступному.

ЄС: хроніка року

1 січня до Євросоюзу приєдналися Болгарія і Румунія, кількість країн-членів зросла до 27.

25 березня ЄС святкував своє 50-річчя. Цього дня 1957 року було підписано Римську угоду — документ про створення Європейського економічного співтовариства та Європейського співтовариства з атомної енергії.

23 червня лідери країн — членів ЄС досягли політичної згоди щодо змісту Угоди реформ, яка має доповнити основоположні для Євросоюзу Римську і Маастрихтську угоди. Таким чином було розблоковано процес інституційних реформ, який зупинився 2005 року через провал проекту Конституції ЄС на референдумах в Нідерландах і Франції.

10 липня Рада ЄС з економічних і фінансових справ схвалила приєднання з 1 січня 2008 року до зони євро Мальти й Кіпру. Таким чином після Нового року єврозона охоплюватиме 15 країн — членів ЄС.

14 жовтня на саміті ЄС парафровано текст Угоди реформ.

15 жовтня підписано Угоду про асоціацію і стабілізацію з Чорногорією. Укладення подібних документів є першим формальним кроком до членства країни в Союзі.

8 листопада Рада ЄС з питань юстиції та внутрішніх справ схвалила приєднання 9 країн до Шенгенського візового простору. Шенгенська зона розшириться до 24 країн. Дві з них — Норвегія й Ісландія — не є членами ЄС.

13 грудня — у Лісабоні глави держав і урядів країн — членів ЄС мають підписати Угоду реформ. □

Саркозі виступив перед європарламентарями

Президент Франції Ніколя Саркозі виступив на засіданні Європейського Парламенту у Страсбурзі. Він розповів про своє бачення майбутнього ЄС та місця в ньому Франції.

— Голосуючи проти європейської Конституції, народ Франції висловив не свою відмову від Європи, а радше високі сподівання, що він їх покладає на Європу, — зазначив,

зокрема, Саркозі. На його думку, вихід із конституційної кризи через підписання Угоди реформ є перемогою ЄС та держав-членів.

У своєму виступі Ніколя Саркозі наголосив на потребі посилення оборонної складової Європейського Союзу, підкресливши, що нині оборонна співпраця між державами — членами ЄС залишається недостатньо розвинутою. □

На шляху до Європейського Союзу

Брюссель оцінює поступ нинішніх та потенційних країн-кандидатів

Прем'єр-міністр Чорногорії Желько Стуранович побував у Брюсселі в березні. На фото: під час його зустрічі з Віце-президентом Єврокомісії Франко Фраттіні. Цього року Чорногорія зробила перший офіційний крок у напрямку ЄС — підписала з ним Угоду про асоціацію і стабілізацію.

У листопаді Європейська Комісія оприлюднила доповідь щодо просування в 2007 році в напрямку ЄС країн-кандидатів на вступ до нього (Хорватії, колишньої Югославської Республіки Македонії і Туреччини) та потенційних кандидатів — Албанії, Боснії і Герцеговини, Чорногорії, Сербії та, окремо, краю Косово.

Хорватія

Переговори про її вступ до ЄС розпочалися 3 жовтня 2005 року і прогресують. Вже відкриті для перемовин 14 з 33 глав, 2 з них попередньо закриті. Визначено дату початку відкриття переговорів з решти глав.

Політичні критерії

Хорватія продовжує відповідати Копенгагенським політичним критеріям. Триває реформування судової системи й боротьба з корупцією. Країна вживає подальших кроків для вирішення питань, пов'язаних з національними меншинами, і, в меншій мірі, поверненням біженців. Триває цілковите співробітництво з Міжнародним кримінальним трибуналом по колишній Югославії.

Економічні критерії

Хорватія є країною з функціонуючою ринковою економікою. Вона зможе витримувати конкурентний тиск та вимоги ринку всередині ЄС в середньостроковій перспективі за умови проведення реформ, спрямованих на подолання структурних недоліків. Економіка країни зростає, підтримується макроекономічна стабільність. Суттєво зменшено загальний бюджетний дефіцит, низькою зали-

шається інфляція. Продовжують зростати приватні інвестиції. Зросла зайнятість і покращилися умови для ведення бізнесу. Збільшується стабільність фінансового сектору.

Однак ризиком може стати збільшення зовнішнього дисбалансу. Повільно тривають структурні реформи, включаючи реструктуризацію суднобудівної галузі і металургії. Значним залишається втручання в економіку з боку держави. Недоліки державного управління та судочинства продовжують шкодити розвитку приватного сектору. Зовнішній борг не зменшується, що потребує жорсткої фінансової політики.

Правова сумісність з ЄС

Хорватія поліпшила здатність взяти на себе зобов'язання, які випливають із членства в ЄС. Підготовка до виконання вимог Союзу стабільно триває, у деяких секторах є високою гармонізація з правилами ЄС. У сфері транспорту та довкілля країна підтримує досягнутий останніми роками прогрес. У інших галузях — таких як державні закупівлі та оподаткування — поступ не такий успішний. Багато чого залишається зробити щодо гармонізації законодавства до норм ЄС та адміністрування.

Колишня Югославська Республіка Македонія

Статус кандидата на вступ до Євросоюзу набула в грудні 2005 року.

Політичні критерії

Країна продовжує здійснювати подальші кроки для того, щоб відповідати Копенгагенським політичним критеріям. Певного прогресу було досягнуто в реформі судової системи, певних оптимістичних результатів — у боротьбі з корупцією. Є загальне покращення прав людини й рівня захисту національних меншин та міжетнічних стосунків.

Однак реформи гальмує триваюча політична боротьба. Потрібно, щоб діалог між всіма партіями всередині парламенту був конструктивним і мирним. Всі політичні гравці мають дотримуватися Конституції і співробітничати заради ефективного демократичного процесу. У такий спосіб подальший прогрес може бути досягнутий в політиці й судочинстві, зміцненні верховенства права, захисті національних меншин. Також поширеною залишається корупція.

Економічні критерії

Колишня Югославська Республіка Македонія є добре розвинуеною й далі рухається в напрямку впровадження функціонуючої ринкової економіки. Вона зможе витримувати конкурентний тиск та ринкові умови всередині ЄС в середньостроковій перспективі за умови активного проведення реформ, спрямованих на зменшення значних структурних недоліків.

У країні є широкий консенсус щодо економічних питань. Є макроекономічна стабільність, економіка безперервно зростає, тоді як інфляція залишається низькою. Нинішній бюджет близький до збалансованого. Цінова й торговельна лібералізація загалом завершена, приватизація триває. Пришвидшено процедуру реєстрації власності. Вжито заходів для покращення якості освіти.

Однак дуже високим залишається рівень безробіття. Функціонуванню ринкової економіки й досі шкодить інституційна слабкість. Вузким місцем є судочинство. Регуляторні й наглядові органи не завжди в змозі виконувати їхні функції ефективно. Погано функціонує ринок праці.

Правова відповідність ЄС

Країна здійснила подальші зусилля для покращення здатності взяти на себе зобов'язання, що випливають із членства в ЄС, проте стоїть перед великими проблемами в імплементації та ефективному функціонуванні законодавства. Не вистачає потрібних людських та фінансових ресурсів для повного виконання Угоди про асоціацію і стабілізацію з ЄС. Масштабні звільнення кваліфікованого персоналу внаслідок політичних змін перешкоджають зусиллям з покращення адміністративних функцій.

Туреччина

Переговори про вступ Туреччини до ЄС розпочалися 3 жовтня 2005 року і тривають. 4 з 33 переговорних глав уже відкриті.

Переговори з глави щодо науки й досліджень попередньо завершені.

Політичні критерії

Туреччина продовжує у достатній мірі відповідати Копенгагенським політичним критеріям. Країна безболісно переборола політичну й інституційну кризу. Дострокові парламентські вибори було проведено з цілковитим дотриманням демократичних стандартів і принципа верховенства права. Вибори президента парламентом минулого серпня пройшли відповідно до Конституції, швидко був створений новий уряд. Під час кризи демократія переважала у відносинах між цивільним суспільством і армією.

Було досягнуто певного прогресу в реформах законодавства, державного адміністрування, покращено ефективність судочинства. Більше зроблено для забезпечення прав жінок. Менше повідомлень надходить про випадки тортур і нелюдського ставлення. Туреччина досягла прогресу в ратифікації міжнародних інструментів захисту прав людини і виконує рішення Європейського Суду з прав людини.

Однак в 2007 році був лише незначний прогрес в здійсненні політичних реформ. Значні подальші зусилля потрібні для забезпечення свободи висловлювань і прав немусульманських релігійних громад. Так само й у боротьбі з корупцією, судочинством, забезпеченні прав профспілок, дітей і жінок, культурних прав, а також громад-

ського контролю над силовими структурами. Важливо, щоб новий уряд зайнявся всім цим негайно. Свобода висловлювань і свобода віросповідання є найбільш нагальними проблемами.

Спостерігається збільшення терористичних атак Робітничої партії Курдистану, складеному ЄС. Дуже важливо, щоб Туреччина й Ірак продовжували вирішення цієї проблеми через співробітництво між відповідними органами і з дотриманням міжнародних норм. Завданням для Туреччини залишається вирішити серйозні економічні й соціальні проблеми південного сходу країни.

Туреччина продовжує дію заборони на пряме транспортне сполучення з Кіпром.

Економічні критерії

Туреччина може розглядатися як країна з функціонуючою ринковою економікою. Вона зможе витримувати конкурентний тиск та ринкові умови в ЄС в середньостроковій перспективі за умови проведення структурних реформ. Економічне зростання залишається міцним завдяки високому рівню експорту. Міцна ліра і фіскальна дисципліна зменшили державний борг. Центробанк проводить відповідальну й обережну монетарну політику. Іноземні прямі інвестиції різко зросли, особливо через купівлю турецьких компаній іноземними інвесторами. Це грає дедалі більшу роль у зменшенні ризиків, пов'язаних з макроекономічним дисбалансом.

Однак податковий рельєф і вищі інфраструктурні витрати призвели до фіскального послаблення в 2007 році. Зріс інфляційний тиск. Структурна жорсткість на ринку праці та податковий тиск на працю перешкоджає створенню нових робочих місць, особливо там, де стосується зайнятості жінок.

Правова сумісність з ЄС

Туреччина продовжує покращувати свою спроможність взяти зобов'язання щодо членства в ЄС. Через невиконання Туреччиною її зобов'язань щодо додаткового протоколу Анкарської угоди від грудня 2006 року, ЄС вирішив заморозити вісім статей переговорів, але продовжує переговори щодо решти.

Прогресу в переговорному процесі було досягнуто в більшості сфер, особливо щодо глав з вільного руху товарів, фінансових послуг, трансєвропейської мережі, науки і досліджень. Однак потрібно прискорення гармонізації національного законодавства з правилами ЄС, особливо в таких сферах як державна допомога, сільське господарство, харчова безпека, ветеринарія та фітосанітарні норми, а також довкілля.

Фінансова допомога ЄС в рамках Інструменту передвступної допомоги для країн-кандидатів (млн євро)

	2007	2008	2009	2010	2011	Всього 2007–2011
Хорватія	141.2	146.0	151.2	154.2	157.2	749.8
Колишня Югославська Республіка Македонія	58.5	70.2	81.8	92.3	98.7	401.5
Туреччина	497.2	538.7	566.4	653.7	781.9	3037.9
Всього	696.9	754.9	799.4	900.2	1037.8	4189.2

Албанія

Угоду про асоціацію і стабілізацію з ЄС підписала 12 червня 2006 року.

Політичні критерії

Албанія досягла певного прогресу в демократії і верховенстві права, так само й в дотриманні прав людини та захисті прав національних меншин, зміцненні прав на власність. Однак для ефективного й прозорого функціонування політичної системи потрібні більша культура демократії і конструктивний діалог між партіями. Для Албанії важливо завершити вже прострочені виборчі й судові реформи. Розповсюдженою залишається корупція.

Економічні критерії

Албанія досягла прогресу у запровадженні функціонуючої ринкової економіки. Подальші реформи необхідні для того, щоб витримувати у довгостроковій перспективі конкурентний тиск і ринкові вимоги всередині ЄС. Досі залишається високим рівень безробіття, хоча й є тенденція до зменшення. Покращився в 2007 році процес приватизації.

Однак й далі збільшується зовнішній дефіцит, головним чином через труднощі в енергетичному секторі. Брак кваліфікованого персоналу й бідна інфраструктура — включаючи сферу енергопостачання — гальмують розвиток приватного сектору, який міг би зробити значний внесок в економічний розвиток країни.

Європейські стандарти

Албанія досягла прогресу в гармонізації національного законодавства з законодавством ЄС. У деяких сферах — таких як митниця, конкуренція та боротьба з організованою злочинністю — країна розвинула досягнуті попередніми роками успіхи. В інших сферах — таких як енергетика, транспорт і захист прав інтелектуальної власності — прогрес був уповільненим.

Боснія і Герцеговина

Перемовини з укладання Угоди про асоціацію і стабілізацію з Боснією і Герцеговиною розпочалися в 2005 році. Технічну дискусію завершено в грудні 2006-го. Однак підписання угоди залежить від виконання БіГ чотирьох умов: досягнень у реформуванні поліції відповідно до принципів ЄС, цілковите співробітництво з Міжнародним кримінальним трибуналом для колишньої Югославії, реформи державного телебачення та державного управління.

Політичні критерії

Прогрес БіГ у досягненні Копенгагенських політичних критеріїв було уповільнено. Деякий поступ спостерігався у сфері дер-

жавного управління, але потрібні подальші значні зусилля. Співробітництво з Гаазьким трибуналом покращилося й зараз загалом на задовільному рівні.

Однак лідери Боснії і Герцеговини не змогли досягти успіху в політичних реформах. Брак прогресу щодо цього й інші важливі недоліки серйозно затримують підписання УАС, так само як реформи загалом. Цілковите співробітництво з Гаазьким трибуналом залишається актуальним.

Економічні критерії

БіГ зробила невеликий прогрес в напрямку запровадження функціонуючої ринкової економіки. Наявність дуже високого рівня безробіття залишається головною причиною стурбованості. Великі реформи потрібні для того, щоб країна була здатною витримувати конкурентний тиск і ринкові умови в ЄС у довгостроковій перспективі.

Темпи економічного зростання залишаються високими і прискорюються. Зменшено інфляцію. Прямі іноземні інвестиції значно зросли в 2007 році, що допомогло покриттю зовнішнього дефіциту.

Однак слабкий національний консенсус щодо фундаментальної економічної політики привів до уповільнення реформ. Значні структурні недоліки перешкоджають функціонуванню ринку праці. В економіці значним залишається державний сектор.

Європейські стандарти

БіГ має обмежений прогрес у гармонізації законодавства до європейських стандартів. В таких сферах як конкуренція, транспорт, енергетика, освіта, візова політика й надання притулку було досягнуто певного прогресу. Проте в інших сферах, таких як пересування осіб, соціальна політика й зайнятість, успіхи дуже незначні.

Чорногорія

Угоду про асоціацію і стабілізацію з Чорногорією підписано 15 жовтня 2007 року.

Політичні критерії

Чорногорія досягла гарних успіхів у запровадженні правової бази та створення інституцій після здобуття незалежності. У жовтні парламент ухвалив Конституцію, яка відповідає європейським стандартам. Країна продовжує прогресувати в адміністративних та правових реформах. Є успіхи в ухваленні рамкового законодавства в сфері дотримання прав людини та захисту національних меншин.

Однак лише розпочинається реформа судочинства, розповсюджена корупція. Має бути значно зміцнене державне управління. Стурбованість викликають умови для біженців і переміщених осіб, включаючи циган.

Фінансова допомога ЄС в рамках Інструменту передвступної допомоги для потенційних кандидатів на вступ до Союзу (млн євро)

	2007	2008	2009	2010	2011	Всього 2007–2011
Албанія	61.0	70.7	81.2	93.2	95.0	401.1
Боснія і Герцеговина	62.1	74.8	89.1	106.0	108.1	440.1
Чорногорія	31.4	32.6	33.3	34.0	34.7	166.0
Сербія	189.7	190.9	194.8	198.7	202.7	976.8
Косово	68.3	124.7	66.1	67.3	68.7	395.1
Всього	412.5	493.7	464.5	499.2	509.2	2379.1

Президент Національної Асамблеї Сербії Олівер Дуліч відвідав інституції ЄС на початку листопада. Серед іншого мав зустріч з Комісаром ЄС з питань розширення Оллі Реном. 2007-го було практично завершено роботу над текстом Угоди про асоціацію і стабілізацію між ЄС та Сербією.

Економічні критерії

Чорногорія досягла подальшого, хоча й повільного прогресу в запровадженні функціонуючої ринкової економіки. Великі реформи потрібні для того, щоб у довгостроковій перспективі країна була здатною витримувати конкурентний тиск та вимоги ринку всередині ЄС.

Покращилася макроекономічна стабільність. Швидке економічне зростання допомогло створити робочі місця, тоді як вдається утримувати інфляцію. Значні прямі іноземні інвестиції підтримують економічну активність. Розумна фіскальна політика призвела до тривалого зростання доходної частини бюджету. Торговельна відкритість і гармонізація процесу з правилами СОТ сприяє подальшій економічній інтеграції з ЄС.

Однак є кілька ризиків для макроекономічної стабільності. Значно зросла ціна на енергію. Високе зростання споживчого кредитування й цін на майно сигналізують про збільшення макроекономічного й фінансового дисбалансу. Хоча безробіття зменшилося, воно все одно залишається високим. Дорожчає праця, і це послаблює конкурентність країни.

Європейські стандарти

Чорногорія досягла певного прогресу щодо відповідності до європейських стандартів і зміцнення адміністративних можливостей, що й призвело до підписання Угоди про асоціацію і стабілізацію. Гарні успіхи

спостерігалися в таких сферах як митниця й оподаткування, конкуренція, державні закупівлі, вільний рух капіталів, сільське господарство.

Менш значним був прогрес у соціальній сфері та зайнятості, енергетиці, довкіллі, а також юстиції. Чорногорія потребує продовження правових, політичних та адміністративних зусиль для забезпечення успішного виконання УАС.

Європейська Комісія вирішила започаткувати в Подгориці своє Представництво, яке має розпочати роботу до кінця 2007 року.

Сербія

Країна досягла значного прогресу в переговорах з укладання УАС. У червні 2007 року Сербія виконала умови й поновила домовини, які були призупинені в травні 2006 року. Технічно переговори вже завершено. Однак підписання Угоди про асоціацію і стабілізацію залежить від цілковитого співробітництва з Гаазьким трибуналом, що повинно призвести до арешту й передачі до Гааги всіх осіб, які ним розшукуються.

Політичні критерії

Сербія досягла певного прогресу у виконанні політичних критеріїв. У листопаді 2006 року набула чинності нова Конституція. Парламентські вибори в січні 2007 року було проведено відповідно до міжнародних

стандартів. Однак період від них і до формування нового уряду в травні 2007-го засвідчив значне політичне розмежування в країні. Це призвело до уповільнення реформ.

Також відстають судові реформи, поширеною є корупція. Потребує покращення дотримання прав людини, включаючи права жінок, дітей та циган. Досі існують етнічні тертя.

Сербія брала участь в дискусіях під егідою посланця генсека ООН в Косово щодо майбутнього статусу краю і продовжує робити це під егідою міжнародної трійки.

Країна має продемонструвати конструктивніший підхід щодо Косово відповідно до резолюції Ради Безпеки ООН 1244.

Економічні критерії

Сербія здійснила деякий прогрес в напрямку запровадження функціонуючої ринкової економіки. Подальші реформаторські зусилля мають призвести до здатності країни витримувати конкурентний тиск і вимоги ринку в ЄС в середньостроковій перспективі.

Економіка продовжує добре розвиватися. Наплив іноземного капіталу є значним. Інфляція зменшилася, бюджет залишається з профіцитом, надлишок був спрямований на інвестування. Закордонна торгівля та інвестиції продовжували зростати, зміцнювалася економічна інтеграція з ЄС.

Однак рівень безробіття є дуже високим. Потрібен подальший прогрес в приватизації: й досі немає цілковитого конкурентного й динамічного приватного сектору. Менш жорсткою стала фіскальна політика. Брак гнучкості на ринку праці й засоби забезпечення соціальної безпеки залишаються перешкодою для створення нових робочих місць.

Європейські стандарти

Переговори з укладання Угоди про асоціацію і стабілізацію показали, що Сербія може рухатися в напрямку ЄС. У неї є можливості втілити в життя майбутню УАС. Гарний прогрес було досягнуто в таких сферах як вільний рух товарів, митниця й оподаткування, промисловість і малі та середні підприємства, сільське господарство і спрощення візової процедури.

Водночас незначним був прогрес в таких секторах як інформаційне суспільство та медіа, фінансовий контроль та боротьба з відмиванням брудних грошей.

Окремий розділ доповіді Європейської Комісії присвячений Косово. Відзначено роль місцевого самоврядування, хоча й наголошено, що головна законодавча й виконавча влада досі належить Міжнародній цивільній адміністрації ООН. Напруженими, йдеться в документі, залишаються стосунки між косовськими албанцями й сербами. □

Входження до Шенгенської зони означатиме скасування контролю на внутрішніх кордонах країн-учасниць. Згідно з рішенням Ради, контроль на сухопутних та морських кордонах скасують 21 грудня цього року, на повітряних — з 30 березня 2008 року.

Після свого розширення Шенгенська зона охоплюватиме простір у 3,6 мільйона квадратних кілометрів, в межах якого люди можуть вільно подорожувати без прикордонних перевірок та контролю.

Що таке Шенгенська зона?

Шенгенська зона є європейським простором вільного переміщення осіб. Основними елементами цього простору є скасування контролю на внутрішніх кордонах країн-учасниць; гармонізація умов перетину зовнішніх кордонів країн-учасниць, а також принципів візової політики та створення спільної Шенгенської інформаційної системи (SIS та SIS-II), що дозволяє країнам-учас-

Контроль на сухопутних та морських кордонах скасують 21 грудня

ницям обмінюватися даними про осіб, які перетнули зовнішні кордони простору. Функціонування простору регулюються спеціальними нормами у рамках права ЄС.

Нині країнами — учасницями Шенгенської зони є тринадцять держав — членів ЄС: Німеччина, Австрія, Бельгія, Данія, Іспанія, Фінляндія, Франція, Греція, Італія, Люксем-

Шенгенська зона розширюється

До неї приєднуються дев'ять країн

Рада міністрів з питань юстиції та внутрішніх справ ЄС схвалила рішення про приєднання до Шенгенської угоди дев'яти нових країн-членів: Угорщини, Чехії, Естонії, Латвії, Литви, Мальти, Польщі, Словенії та Словаччини.

Комісія пропонує звільнити молдовські товари від мит та квот

Європейська Комісія пропонує звільнити практично всі товари Молдови від мит та квот. Брюссель мотивує це тим, що Молдова залишається однією з найбільш бідніших країн Європи, а тому покращення умов імпорту її продукції до ЄС сприятиме економічному розвитку держави.

На сьогодні Молдова вже користується певними преференціями в торгівлі з ЄС у рамках спеціальної Угоди щодо стабільного розвитку та належного управління державою. Загальний обсяг торгівлі між нею та Союзом торік становив 1,2 млрд євро. □

бург, Нідерланди, Португалія та Швеція. До простору входять також Норвегія та Ісландія, які не є державами — членами ЄС.

Готуючись до вступу до Шенгенської зони, дев'ять нових держав — членів ЄС здійснили низку реформ, спрямованих на полегшення транскордонного руху людей. Реформи передбачали адаптацію дорожніх, повітряних та морських інфраструктур, приєднання національних інформаційних мереж до Шенгенської інформаційної системи та застосування механізмів захисту особистих даних.

Історія Шенгенської співпраці

1985 — у Люксембурзькому містечку Шенген Німеччина, Франція, Бельгія, Нідерланди та Люксембург підписують угоду про поступове скасування прикордонного контролю.

1990 — сторони підписують Шенгенську конвенцію, спрямовану на виконання Шенгенської угоди 1985 року.

1990–1992 — до Шенгенської конвенції долучаються Італія, Іспанія, Португалія та Греція.

1995 — Шенгенська конвенція набуває чинності.

1996 — Конвенцію підписують Данія, Фінляндія та Швеція. До них також долучаються Норвегія та Ісландія, які не входять до Європейського Союзу.

1999 — держави — члени ЄС підписують Амстердамський договір, що інтегрував Шенгенську конвенцію до корпусу права ЄС.

2000 — Велика Британія частково приєднується до Шенгенської конвенції (віднині вона бере участь у співпраці поліційних та судових органів держав — учасниць Шенгенської зони).

2002 — Ірландія частково приєднується до Шенгенської конвенції (віднині вона також бере участь у співпраці поліційних та судових органів держав — учасниць Шенгенської зони).

2004 — розширення ЄС: 10 країн Східної та Центральної Європи приєднуються до Європейського Союзу.

2004 — Швейцарія підписує угоду про асоціацію з Шенгенською зоною. □

«Євро-Середземноморська зона вільної торгівлі охопить понад 740 мільйонів споживачів»

Беніта Ферреро-Вальднер запевнила міністрів країн — учасниць Барселонського процесу, що вони можуть розраховувати на її відданість «цій унікальній подорожі».

Пані та панове!

Сьогодні ми стоїмо перед важливими майбутніми зверненнями в розвитку Середземноморського регіону. Але насамперед я хотіла б окреслити, де ми є зараз.

За 12 років цього особливого партнерства і за два роки після саміту в Барселоні, на якому глави держав і урядів країн ЄС ухвалили фундаментальний п'ятирічний Робочий план, ми маємо багато досягнень, якими можемо пишатися.

Ми стали ближчими до створення Євро-Середземноморської зони вільної торгівлі, яка охопить понад 740 мільйонів споживачів. Було підписано й ратифіковано Угоди про асоціацію з усіма партнерами за виключенням одного, і ухвалено Плани дій в рамках Європейської політики сусідства з усіма, крім двох. Ми ухвалили Євро-Середземноморський кодекс з протистояння тероризму, один з визначаль-

Євро-Середземноморське партнерство було започатковано у кінці листопада 1995 року міністерською конференцією у Барселоні (тому воно ще має назву Барселонський процес). Партнерство встановлює рамки для політичних, економічних і соціальних відносин між країнами Євросоюзу та державами з південних берегів Середземного моря. У Барселонському процесі беруть участь 35 країн — 25 країн — членів ЄС та 10 середземноморських партнерів — Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Марокко, Палестинська Автономія, Сирія, Туніс і Туреччина. Лівія має статус спостерігача.

На початку листопада в Лісабоні відбулася міністерська конференція Євро-Середземноморського партнерства. Серед інших, виступ на ній мала Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

них документів нашого партнерства. Під егідою Євромед було організовано перший семінар, присвячений ролі медіа в попередженні підбурювання до тероризму. Започаткована в 2005 році ініціатива «Євромед і медіа» видала рекомендації в таких сферах як свобода висловлювань, ксенофобія, висвітлення теми расизму й тероризму. В результаті минулорічної міністерської конференції «Зміцнення ролі жінок у суспільстві» ми інтенсивно працювали над втіленням п'ятирічного Рамкового плану дій. Пріоритетною для нашого партнерства була освіта. Ми виділили 15 мільйонів євро в рамках нашої програми Еразмус Мундус на гранти для близько 600 студентів. Для міжкультурного діалогу ми започаткували Фонд Анни Лінд, робота якого буде ще важливішою з огляду на те, що 2008 рік буде Європейським роком міжкультурного діалогу.

Усі ці досягнення були підкріплені Європейською політикою сусідства, посиленою дуже успішною конференцією у вересні. В рамках нового Інструменту європейського сусідства і партнерства ми зобов'язалися лише в 2007 році запровадити 30 нових програм.

Наші звернення не були легкими. Але вони зробили наше партнерство міцним та довгостроковим, окреслили високі цілі на майбутнє. Водночас давайте будемо щирими: Євро-Середземноморське партнерство ще не використало весь його потенціал. Ми не змогли пройти настільки далеко, наскільки хотіли, багато в чому через триваючий близькосхідний конфлікт.

Такі ідеї як запропонований Президентом Франції Євро-Середземноморський союз можуть додати політичного вітру для регіонального співробітництва і є корисними. Вони повинні вибудовуватися на отриманому досвіді і є корисними. Вони повинні вибудовуватися на отриманому досвіді і є корисними. Вони повинні вибудовуватися на отриманому досвіді і є корисними. Вони повинні вибудовуватися на отриманому досвіді і є корисними.

Азійська приказка каже — подорож на 1000 миль починається з першого кроку. Ми здійснили цей перший крок. Але щоб рухатися швидше, треба використовувати весь потенціал Євро-Середземноморського партнерства. Є багато нових ініціатив, таких як у сфері енергетики. Недавно ми обговорювали ключові енергетичні питання під час зустрічі, яку вперше мали між ЄС та країнами Африки і Близького Сходу в єгипетському Шарм-ель-Шейху. Там було багато цікавих ідей. Вони потребують серйозного прогресу на Близькому Сході й пошуку шляхів для поглиблення й розширення нашого партнерства. Ми охочі до розвитку відносин з Лівією, до нашого партнерства хочуть долучитися Мавританія і Албанія, і я цілком підтримую їхні прохання про це.

Якщо ми матимемо достатньої політичної волі для того, щоб більше зробити в рамках Євро-Середземноморського партнерства — я впевнена, це допоможе нам перебороти виклики, які стоять попереду. І ви можете, звісно, розраховувати на мою персональну відданість продовженню цієї унікальної й цілеспрямованої подорожі до її кінця. □

Дії грузинської влади «не відповідали демократичним цінностям»

*На листопадові події в Грузії відреагували
всі ключові інституції Європейського Союзу*

Нагадаємо: після влаштованих опозицією акцій протесту президент Грузії Михайло Саакашвілі в ніч з 7 на 8 листопада запровадив в країні надзвичайний стан. Демонстрації було розігнано. Всім теле- і радіоканалам, крім громадських, було заборонено збирати та розповсюджувати інформацію щодо подій в країні.

Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер закликала провести незалежне розслідування подій в Грузії.

— Ми дуже занепокоєні ситуацією в Грузії, висловлюємо жаль щодо масового використання сили проти демонстрантів, закриття телевізійних станцій, — заявила вона під час виступу у Європарламенті. — Це не відповідає демократичним цінностям.

Депутат Європарламенту, член Комітету у міжнародних справах Чарльз Теннок назвав неприйнятним припинення діяльності двох телеканалів в Грузії.

— Я думаю, що президент є достатньо сильним, щоб мати незалежні медіа, які можуть критикувати його, навіть якщо він запровадив надзвичайний стан з метою громад-

ської безпеки, — сказав він в інтерв'ю УНІАН. — Я не можу це сприйняти ні в якому випадку. Це — помилкове рішення.

«Європейський Союз закликає всі сторони негайно перейти до конструктивного діалогу з метою відновити мир та знайти належне і швидке рішення головних питань. Існуючий політичний тиск має бути вирішений без порушення демократичних принципів чи фундаментальних цінностей, включаючи свободу медіа», — йшлося у заяві з цього приводу президентства ЄС.

Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана закликав всі сторони до конструктивного діалогу і до утримання від дій, які можуть підірвати розвиток реформ в Грузії — про це повідомила його прес-служба. □

Поліція розігнала акції протесту в Тбілісі 7 листопада.

Європарламент стурбований ситуацією з захистом прав в Росії

Росія дає підстави для серйозного занепокоєння щодо поваги прав людини, демократії, свободи висловлювання та прав громадянського суспільства і окремих осіб — про це йдеться в резолюції, ухваленій Європейським Парламентом. Зокрема, європарламентарі звернули увагу на складні умови роботи та тиск і залякування журналістів, у тому числі, закордонних кореспондентів в Росії. Вони висловили сувору критику російській політиці в Чечні та засудили численні акти порушення прав людини в цій республіці.

Говорячи про майбутні парламентські вибори, депутати Європарламенту висловили стурбованість обмеженням демократичних свобод, а також жаль з приводу затримки російською владою видачі віз для спостерігачів ОБСЄ. □

ЄС і АСЕАН відсвяткували ювілей

Євросоюз і АСЕАН (організація країн Азійсько-тихоокеанського регіону) відсвяткували 30 років від часу започаткування відносин. Ювілей відзначили саміт у Сінгапурі. На нього зібралися лідери країн-членів обох організацій.

Поміж іншим, вони схвалили План дій ЄС-АСЕАН. Він уможливує ще тісніше співробітництво між двома організаціями у сферах політичній та безпековій, економіки, розвитку, енергетики, кліматичних змін та довкілля, соціально-культурній.

— Я гаряче вітаю тісніше співробітництво між ЄС та АСЕАН і між країнами всередині АСЕАН, — заявив Президент Європейської

Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Ця організація є п'ятим за обсягами торгівлі нашим партнером. АСЕАН також грає ключову роль у боротьбі з глобальними викликами — такими як кліматичні зміни, енергетична безпека та подолання бідності.

Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер додала:

— ЄС є давнім партнером АСЕАН, і ми будемо продовжувати тісно співробітничати в майбутньому. Протягом наступних семи років плануємо виділити понад мільярд євро на двосторонні та регіональні програми. Я сподіваюся на подальше зміцнення відносин ЄС з АСЕАН. □

Цифри свідчать про переваги єдиного ринку

2006 року переваги єдиного ринку ЄС принесли кожному його громадянину 518 євро. Про це свідчать обрахунки Європейської Комісії. Всього ЄС отримав від цього 240 млрд євро.

Зросла продуктивність праці

У 2006 році в Європейському Союзі зафіксовано найбільше за останні шість років зростання середнього показника валового внутрішнього продукту — 3%. На 1,5% зросла продуктивність праці в Союзі — вона є показником того, яка частка від обсягу зростання ВВП припадає на одну працюючу особу. У 2000–2005 роках ця цифра становила 1,2%. У 2006 Євросоюз випередив за цим показником навіть США — у них 1,4%.

— Ці результати дуже заохочують. Вони свідчать, що реформи в рамках ревізованої Лісабонської стратегії для економічного зростання й зайнятості починають давати плоди, — заявив Віце-президент Європейської Комісії Понтер Ферхойген, який відповідає за питання підприємств та індустрії. — Європейські підприємства змогли втримати позиції на глобальних ринках, на відміну від американських і японських виробників. Зараз нашим завданням є просунути вперед реформи. Стурбованість викликає незадовільний обсяг витрат на дослідження й розвиток, особливо у приватному секторі. Це однозначно треба покращити. □

Єдиний ринок було офіційно створено Договором про Європейський Союз 1992 року. Він почав діяти 1 січня 1993-го. Опубліковані Єврокомісією дані свідчать також, що за останні 15 років єдиний ринок ЄС збільшив добробут Союзу принаймні на 2,15% від ВВП ЄС. Було створено 2,75 млн нових робочих місць. Через скасування прикордонного

паспортного контролю, тарифних та нетарифних бар'єрів значно зросли можливості для транскордонної торгівлі.

Окрім цього в інших країнах Союзу нині працюють чи отримують пенсію понад 15 мільйонів громадян ЄС. А завдяки освітній програмі Еразмус понад півтора мільйона молодих європейців здобули освіту в іншій країні Союзу.

Створення єдиного ринку, зокрема, лібералізація та демонополізація багатьох секторів призвели до здешевлення у кількох важливих сферах — передусім зменшилися ціни на транспортні послуги та послуги зв'язку. Нині європейці можуть дешевше подорожувати авіалініями, користуватися телефонами та мережею Інтернет.

За оцінками Комісії, Єдиний ринок також створив нові можливості для європейського бізнесу. Від 1992 року торгівля усередині ЄС зросла на 30%. Значно знизилися часові та фінансові бар'єри для заснування нового підприємства в ЄС — нині для цього в середньому потрібно лише 12 днів та близько 500 євро. Водночас будь-яка бізнесова ініціатива в ЄС може розраховувати на величезний споживацький ринок, що охоплює понад 500 мільйонів людей.

Єдиний європейський ринок є простором вільного руху осіб, товарів, послуг та капіталу всередині Європейського Союзу. Він дозволяє громадянам ЄС мешкати, працювати, навчатися та займатися бізнесом у будь-якій країні Союзу, а також безперешкодно інвестувати кошти, купувати чи продавати товари й послуги в іншій країні ЄС. □

Економічний горизонт захмарюється

Європейська Комісія оприлюднила традиційний осінній економічний прогноз. Згідно з ним, очікується зниження темпів зростання економіки в ЄС. З 2,9% цього року до 2,4% в 2008 і 2009 роках в ЄС–27. В зоні євро ці показники можуть зменшитися з 2,6% в 2007-му до 2,2% в 2008 і 2,1% в 2009.

— Хмари вочевидь збираються на горизонті після цьогорічних потрясінь на фінансових ринках, уповільнення зростання в США та небувалого збільшення цін на нафту, — заявив Комісар ЄС з питань економічних і монетарних справ Жорж Алмунія. — В результаті економічне

зростання стало більш стриманим і ризики явно зросли. Але дякуючи міцному світовому зростанню і солідним економічним підвалинам негативний вплив може бути обмежений.

Попри уповільнення економіки, Комісія прогнозує поліпшення на ринку праці, зокрема, створення протягом найближчих трьох років близько 8 мільйонів нових робочих місць та зменшення рівня безробіття до 6,6% — нині він складає 7%.

Також Брюссель прогнозує поліпшення бюджетної дисципліни в державах — членах ЄС, зокрема, зменшення середнього рівня державного дефіциту до 1,1%. □

Понад півмільярда євро виділено на догляд за виноградниками

У 2007–2008 маркетинговому році Європейський Союз виділить 510 мільйонів євро на реструктуризацію і конверсію виноградників у країнах-членах. Метою такої допомоги є пристосування виробництва вина до вимог ринку.

Фінансування реструктуризації і конверсії виноградників країн-членів у 2007/2008 маркетинговому році

Країни-члени	Площа, яка фінансується, га	Фінансова допомога, євро
Болгарія	2 403	18 044 087
Чехія	647	10 897 834
Німеччина	1 545	13 295 911
Греція	886	8 715 834
Іспанія	20 233	162 136 325
Франція	14 384	110 676 302
Італія	12 279	101 107 716
Кіпр	156	2 219 214
Люксембург	7	56 800
Угорщина	1 472	11 779 162
Мальта	9	103 987
Австрія	1 170	6 678 313
Португалія	4 004	34 729 863
Румунія	3 008	25 068 762
Словенія	139	2 699 939
Словаччина	473	1 789 952
Всього	62 816	510 000 000

Фінансування покриває такі заходи: різноманітні конверсії, переміщення виноградників, покращення технічного рівня догляду за ними. Проте не фінансується поновлення старих виноградників, які майже не плодоносять.

— Покращення якості виробленого в ЄС вина є нашим пріоритетом, якщо ми хочемо протистояти викликам, які несуть виробники вина з Нового Світу, — заявила Комісар ЄС з питань сільського господарства і розвитку сільськогосподарських територій Маріанн Фішер-Боел. — Ця програма реструктуризації вже зіграла корисну роль з 1999 року. Але зрозуміло, що зробити треба більше, тому потрібні глибокі реформи. Сподіваюся, ми зможемо досягти згоди щодо них на наступній зустрічі міністрів країн ЄС з питань сільського господарства, яка відбудеться в грудні.

Згідно з Регулюванням щодо організації спільного ринку вина від 1999 року країни-члени можуть отримувати щорічні доплати на певну кількість гектарів виноградників. Розмір субсидій визначається залежно від кількості площ під виноградники в тій чи іншій державі, а також виходячи з особливості ситуації. □

Збирання врожаю винограду в районі ріки Мозель у Люксембурзі.

Румунія намагається уникнути скорочення виплат

Європейська Комісія привітала кроки, які здійснила Румунія для уникнення 25-відсоткового скорочення фермерських виплат Євросоюзу. Попередження про це Бухарест отримав від Брюсселя в жовтні. Причиною стали серйозні проблеми з контролем над фінансами до їх виплат фермерам.

Тепер Румунія зобов'язалася не проводити масштабних виплат до здійснення всіх заходів з контролю. Вона також запровадила необхідне для ефективного контролю програмне забезпечення. Зараз Комісія оцінює всі ці кроки. Її рішення очікується 20 грудня.

За період 2007–2013 років Румунія має отримати понад 4 мільярди євро прямих фермерських виплат і понад 8 мільярдів — на розвиток сільськогосподарських регіонів. □

«Фундамент є, але зробити треба ще багато»

Франко Фраттіні назвав сім головних проблем, що стосуються надання притулку

Франко Фраттіні каже, що торік політичного притулку в ЄС добивалися 190 тисяч осіб.

На сьогодні ми на рівні ЄС маємо чотири правових інструменти щодо надання притулку: Директиву про умови прийняття прохачів притулку, Директиву з процедур надання притулку, Кваліфікаційну директиву й Дублінське регулювання. Все це працює, і перша стадія зі створення Спільної європейської системи з надання притулку завершена.

Таким чином, фундамент системи є. Але багато належить зробити, щоб знайти справді спільний підхід. Зараз ЄС має вирішити, які наступні кроки слід зробити, в якому напрямку і як швидко.

Близько 190 тисяч осіб добивалися отримання притулку на території ЄС в 2006 році. Це найменша за багато років цифра. Але дані за першу половину 2007-го засвідчують зростання числа пошукачів захисту в Європі. Тому стає важливішим працювати в напрямку досягнення спільного підходу, який призведе до однакових підходів у захисті та ефективному управлінні системами з надання притулку.

Гаазька програма, яку привітала Комісія, окреслює другу фазу інструментів у сфері надання притулку з перспективою їхнього запровадження до кінця 2010 року. Зараз ми перебуваємо на завершальній стадії широких громадських консультацій. Результат цих дискусій, а також оцінка існуючих інструментів створять «дорожню карту» для роботи Комісії в напрямку досягнення 2010 року Спільної європейської системи з надання притулку.

Її базисом є запровадження спільної процедури з надання притулку і єдиний, чинний на території всього ЄС статус прохача. Остаточною метою є однакові умови надання притулку в усіх країнах-членах.

Метою першої стадії є зблизити національні законодавства й досягти спільних мінімальних стандартів. Другої — досягти вищих стандартів і більшої однаковості всюди в ЄС, більшого рівня солідарності між країнами-членами.

Оприлюднена в червні Зелена книга з питань надання притулку визначила чотири сфери, де подальші дії були б необхідними: зако-

Тема створення Спільної європейської системи з надання притулку дуже актуальна для ЄС. Щойно завершилися організовані Єврокомісією відповідні громадські консультації. А у Брюсселі в листопаді відбулися слухання з цього питання, участь в яких взяв Віце-президент Європейської Комісії Франко Фраттіні. Нижче подаємо його промову в скороченому вигляді.

нодавство; імплементаційні заходи і практичне співробітництво; солідарність і розподіл навантаження; зовнішній вимір питання надання притулку.

Єврокомісія отримала понад 80 пропозицій до Зеленої книги від різноманітних зацікавлених структур: багатьох місцевих і міжнародних неурядових організацій, урядів і парламентів країн-членів, регіональних і місцевих органів влади, академічних інституцій і навіть від окремих громадян. Поки що ми не встигли глибоко проаналізувати всі отримані пропозиції. Але вже зараз можна визначити сім головних тез, які були підкреслені під час консультацій.

Перша — потрібен еволюційний, а не революційний підхід. Більшість учасників консультацій визнають цінність окремих елементів вже існуючих інструментів і пропонують покращити елементи, які працюють не так добре. Вважають, що поліпшення є кращим, аніж капітальний ремонт. Цей підхід має базуватися на продовженні моніторингу імплементації існуючих інструментів.

Друга — потрібні спільна процедура надання притулку, подальша гармонізація умов прийняття біженців та надання їм однакового статусу по всьому ЄС.

Третя — треба наголошувати на імплементації законодавства та практичному співробітництві. Бо ми можемо мати спільні правила, але якщо вони будуть запроваджені по-різному країнами-членами, ми не станемо ближчими до наших цілей.

Четверта — маємо робити більше для задоволення потреб вразливих верств прохачів притулку. Діти, жінки, жертви торгів не можуть бути залишені наодинці й потребують особливої уваги. Існуюче законодавство вже пропонує це у багатьох випадках, але ми повинні йти далі. Визначити, де можемо покращити піклування, підтримку й захист таких людей на всіх стадіях процедури з отримання притулку.

П'ята — є потреба в кращому визначенні відповідальності й розподілу навантаження на країни-члени. Ефективність Дублінської системи визнає більшість учасників консультацій, але деякі з її механізмів та критеріїв потребують покращення задля посилення ефективності й справедливості.

Шоста — пропаганда переселення для отримання притулку в ЄС як спосіб для Союзу висловити солідарність з третіми країнами. Вже кілька разів здійснювалися зусилля для створення спільного європейського підходу в цьому. Вони продовжуватимуться й можуть привести до започаткування спільної європейської програми з переселення на основі добровільної участі країн-членів.

Сьома — зв'язок між міграцією та наданням притулку. Багато учасників консультацій підкреслили необхідність уникнення того, щоб наші заходи з охорони кордону та цілком законна боротьба проти нелегальної міграції створювали перешкоди для прохачів притулку, що шукають в ЄС захисту. □

Заробітчани вислали з ЄС 19 мільярдів євро

Євростат оприлюднив дані щодо обсягів коштів, які пересилають додому всередині ЄС та за його межі заробітчани. Вони свідчать, що ці фінансові потоки зростають.

У 2006 році загальний обсяг переказаних заробітчанських грошей становив 26 млрд євро, тоді як 2005-го — 23 мільярди. Причому набагато більше відсилають за межі ЄС, ніж з однієї його країни в іншу. Перекази з Іспанії, Великої Британії, Італії, Німеччини та Франції становлять 85% всіх заробітчанських переказів у Союзі.

Євростат також оприлюднив 10 найпопулярніших напрямків пересилання грошей з ЄС — щоправда, дані за 2004 рік. Ці коридори такі: Німеччина-Туреччина, Франція-Марокко, Франція-Португалія, Іспанія-Марокко, Іспанія-Колумбія, Німеччина-Польща, Іспанія-Еквадор, Франція-Алжир, Італія-Албанія, Німеччина-Сербія і Чорногорія (тоді це ще була одна країна).

За недавно оприлюдненими даними Міжнародного фонду сільськогосподарського розвитку українські заробітчани переслали торік в Україну 8,47 млрд доларів США. В основному це також гроші з країн Європейського Союзу. За різними даними, за кордоном зараз працюють 5–7 млн громадян України. Значна частина їх — у країнах південної Європи: Італії, Іспанії та Португалії.

За тими ж даними Міжнародного фонду сільськогосподарського розвитку найбільше заробітчанських грошей надійшло торік до Індії — 24,5 млрд доларів, Мексики — 24,4 млрд доларів та Китаю — 21,1 млрд доларів. □

Реклама компанії «Вестерн Юніон» на вулицях Лісабону. Ця фірма є однією з найпопулярніших серед заробітчан, що пересилають додому зароблені гроші.

**Перекази грошей заробітчан з країн Євросоюзу,
2006 рік, (млрд євро)**

	Всього вислано з країни	В межі ЄС	За межі ЄС
Іспанія	6.8	1.2	5.6
Велика Британія	5.9	1.2	4.7
Італія	4.4	1.1	3.2
Німеччина	2.9	0.9	2.0
Франція	2.4	1.1	1.4
Нідерланди	0.8	0.2	0.6
Португалія	0.6	0.1	0.5
Австрія	0.6	0.4	0.2
Греція	0.5	0.1	0.5
Бельгія	0.3	0.1	0.2
Данія	0.2	0.1	0.2
Ірландія	0.5	0.4	0.1
Чехія	0.1	0.1	0.1
Люксембург	0.1	0.1	0.0
Інші	0.1	0.1	0.1
ЄС—27	26.0	6.8	19.2

Затверджено нові правила телереклами

Європейський Парламент затвердив нові «всесоюзні» правила телевізійної реклами. Вони діятимуть як щодо звичайного ТБ, так і щодо інтернет-телебачення.

Згідно з ними розміщення продуктів з комерційною метою в програмах телебачення буде заборонено в випусках новин, програмах для дітей, документальних фільмах та програмах, що надають поради. Крім того, програми, в яких відбувається розміщення

реклами, мають супроводжуватися спеціальним сигнальним попередженням на початку та по завершенні програми, а також після перерви на рекламу.

Нові правила також передбачають, що «рекламні паузи» при демонстрації телевізійних та кінофільмів та програм новин можуть відбуватися з інтервалом не менш як 30 хвилин. При цьому якщо програма триває менш як півгодини, реклама в ній буде заборонена. Водночас ці правила не стосуватимуться ін-

ших телепродуктів — наприклад, серіалів.

Максимальна тривалість «рекламної паузи» не повинна перевищувати 12 хвилин. Крім того, нові правила вимагають від країн-членів та Єврокомісії сприяти медіа у розробці коду поведінки стосовно дітей. Зокрема, щоб уникати комерційної реклами висококалорійних продуктів харчування для дітей.

Рада міністрів ЄС схвалила нові правила телевізійної реклами 15 жовтня. □

Розпочато реформу телекомунікаційного законодавства

Європейська Комісія схвалила пропозиції щодо реформування телекомунікаційного законодавства ЄС. Брюссель хоче уможливити якісні та дешевші послуги для громадян незалежно від місця їхнього проживання або перебування на території Союзу — під час користування мобільними телефонами, швидкісним інтернетом чи кабельним телебаченням.

Принцип реформ — збільшення прав споживачів на цьому ринку з одночасним збільшенням можливостей для операторів телекомунікаційних послуг.

— Єдиний ринок телекомунікаційних операторів і споживачів перестає бути мрією, — заявив Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Телекомунікації є сферою, де єдиний ринок може принести дуже конкретні результати для кожної людини з точки зору більшого вибору та менших цін. Водночас єдиний ринок з 500 мільйонами споживачів відкриває нові можливості для телекомунікаційних операторів — якщо ЄС допоможе забезпечити ефективну конкуренцію та сталі правила гри.

Законопроект передбачає, зокрема, право споживачів на підключення до телекомунікаційних послуг протягом одного дня, право на прозору цінову інформацію, можливість дзвонити на безплатні номери з-за кордону тощо. Щоб стати законом, пропозиції Єврокомісії мають бути схвалені Європарламентом та Радою міністрів. Очікується, що це станеться до кінця 2009 року. □

Авіакомпанії попередили про неприпустимість недостовірної інформації

Комісар ЄС у справах захисту прав споживачів Меґлена Кунєва розповіла про результати всеєвропейського дослідження достовірності рекламної інформації, що її надають європейські авіакомпанії.

За словами Комісара, наприкінці вересня Європейська Комісія у співпраці з інституціями 15 держав — членів ЄС та Норвегії здійснила моніторинг понад 400 веб-сайтів, що рекламують послуги авіаперевезень. Передусім увагу звертали на правдивість інформації про ціни на авіаквитки, умови укладання угод та їхню прозорість.

За висновками Комісії, понад половина веб-сайтів, що містять рекламу авіаперевезень, подають неправдиву інформацію і порушують таким чином права споживачів ЄС. Найбільше веб-сторінок з такою рекламою Комісія зафіксувала у Бельгії (46 із 48 проан-

алізованих сайтів), Швеції (16 із 32), Фінляндії (20 із 30), Норвегії (22 із 31), Італії (9 із 11), Литві (23 із 40) та Естонії (14 із 26). Водночас жодного порушення не зафіксовано в Австрії, Греції та на Кіпрі.

— Я виступаю із жорстким попередженням компаній-порушниць і закликаю їх якнайшвидше вжити належних заходів, — прокоментувала результати дослідження Меґлена Кунєва.

Компаніям дали час до кінця року, аби привести свою рекламну інформацію у відповідність до норм європейського права, що регулюють захист прав споживачів. □

Меґлена Кунєва закликала авіакомпанії-порушниця якнайшвидше вжити належних заходів.

M. KUNEVA

Майже п'ять мільйонів працюють в ЄС на культуру

Євростат опублікував дані про місце культурної сфери в загальній структурі європейської економіки за 2005 рік.

Згідно з цією інформацією, у галузі працюють 4,9 мільйона осіб, що складає 2,4% всього ринку праці Союзу. Найменший відсоток працівників сфери культури у структурі ринку праці зафіксовано у Румунії (1,1%), Португалії (1,4%) та Польщі (1,7%). Найбільший — у Нідерландах (3,8%), Швеції (3,5%) та Фінляндії (3,3%).

Майже половина працівників сфери культури Євросоюзу має вищу освіту, тоді як загалом на ринку праці ЄС — лише чверть працівників.

16% працівників сфери культури мають тимчасову роботу — порівняно із 13% в усіх галузях економіки ЄС. 29% з усіх працівників культурної галузі не є найманими працівни-

ками — тобто або працевластувачі, або самостійні підприємці. В усій економіці ЄС цей відсоток складає лише 14%.

Європейська Комісія оприлюднила також дані проведеного Євробарометром опитування громадян країн ЄС, метою якого було дослідити культурну активність людей. Подаємо їх нижче.

Культурна активність громадян ЄС в 2007 році

	% респондентів, які протягом останніх 12 місяців:								
	Дивилися або слухали культурні програми по ТБ чи радіо	Читали книги	Відвідували історичні монументи	Були в кінотеатрі	Відвідували музеї чи галереї	Були на концертах	Були в бібліотеках	Були в театрі	Були на балеті чи в опері
ЄС—27	78	71	54	51	41	37	35	32	18
Бельгія	79	65	54	54	42	40	37	33	17
Болгарія	72	58	30	22	20	28	19	21	9
Чехія	87	82	68	53	44	45	32	44	20
Данія	89	83	76	69	65	58	68	40	27
Німеччина	78	81	65	53	48	42	28	37	19
Естонія	93	79	63	34	48	62	51	49	23
Ірландія	64	75	51	66	38	49	47	33	13
Греція	71	59	33	46	25	21	15	30	12
Іспанія	79	59	50	56	38	34	29	25	12
Франція	64	71	54	63	43	35	33	23	19
Італія	74	63	49	54	34	31	29	26	20
Кіпр	67	56	35	38	25	29	13	25	10
Латвія	90	75	62	36	47	59	39	41	21
Литва	90	64	51	33	33	52	32	27	20
Люксембург	76	72	64	62	54	53	21	40	27
Угорщина	87	78	45	36	39	31	33	31	16
Мальта	81	45	47	49	34	32	24	25	28
Нідерланди	84	84	71	62	62	56	51	58	26
Австрія	58	79	50	56	39	43	24	42	18
Польща	81	64	48	41	32	29	37	18	12
Португалія	67	50	35	39	24	23	24	19	9
Румунія	75	58	40	22	27	28	22	20	8
Словенія	86	72	60	47	39	49	53	36	16
Словаччина	92	80	64	50	40	37	42	37	16
Фінляндія	89	79	63	52	51	51	72	48	23
Швеція	88	87	75	71	62	53	70	47	26
Велика Британія	77	82	61	53	49	40	53	41	20

«Я не вважаю, що європейськість — це безсумнівна однаковість»

У гостях у «Євробюлетеня» — лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, письменниця Марія Матіос. Вона — один з провідних сучасних українських літераторів. Автор книг «Солодка Даруся», «Нація», «Майже ніколи не навпаки», «Життя коротке», «Бульварний роман», «Фуршет від Марії Матіос» та інших, а також семи збірок віршів. «Солодку Дарусю» та «Націю» перекладено в Польщі та Росії.

З чим насамперед асоціюється у вас Європейський Союз?

— Мої перші «євросоюзні» асоціації пов'язані... з рідним містом Чернівці і Прибалтикою. Трохи вдамся у свою приватну історію, бо без цього важко бути переконливою. Я не є «завсідником» країн теперішнього Євросоюзу, але є достатньо палкою прихильницею якнайширших інтеграційних кроків України у європейські структури.

Ще до того, як вперше побувала за «великим» кордоном, наприкінці 1980-х близько

місяця жила у Таллінні. За завданням соціологічної лабораторії Чернівецького державного університету вивчала досвід роботи засобів масової інформації Естонії. В Україні тоді агонізувала, але дуже агресивно, комуністична преса. А Прибалтика повнилася розвінчувальною літературою. Боже мій! Який то був час! Тріумф «Саюдісу» у Литві. Демократична преса. Митинги. Конфронтація з російськомовним населенням. Продаж товарів виключно за естонськими паспортами. Виняткова цікавість до тебе, бо ти з Укра-

їни, хоча спілкуєшся російською. Я побувала в Тарту, обходила Таллінн уздовж та упоперек, перезнайомилась із різними людьми — і зрозуміла, що побувала в іншому світі. Тоді я вперше ясно відчула, що все, що відбувається з Україною — а то був 1988 рік — незворотно. І що все йтиме до якихось інших стандартів. Для мене тодішні стандарти життя і побутова культура Естонії асоціювалися з великою Європою. Або, якщо хочете, з іншою цивілізацією.

Але з іншого боку, я відчувала якусь і свою особисту причетність до тієї Європи, якої в Україні тоді ще не знали. Чому? Та тому, що на Буковині, де я народилася, чи не кожен завжди відчував себе до певної міри європейцем чи що... ну, не таким, як інші, в інших частинах України. До формування такої думки, окрім якихось ментальних речей, спричинилася і серія публікацій місцевих іс-

ториків та краєзнавців — Олександра Масана, Ігоря Чеховського, Петра Рихла. Багатокультурна Буковина історично давала дуже симпатичні, благополучні взірці як співжиття, так і співтворення різних етносів у межах однієї держави. Найяскравіше це проявлялося в часи, коли Буковина входила до складу Австро-Угорської монархії. Моє покоління вичитувало з книжок — а особливо допитливі ще могли поспілкуватися зі свідками того, як маєтні чернівчани їздили потягом до Відня на вечірні оперні прем'єри чи мали змогу за вранішньою кавою дізнаватися з газет про події з усіх європейських столиць. Свідомо чи підсвідомо це покоління, як, зрештою, більшість жителів західних регіонів, тепер готове до ширшого — інтеграційного — сприйняття сучасного світу. Його кордонів, його внутрішніх законів. І цілком зрозуміло, чому інтеграційні процеси є такими контроверсійними для України східних регіонів.

1990 роки минулого століття у мене асоціюються... з «великим переселенням народів». Чи не вся тодішня бідна-пребідна Румунія «висмоктувала» з Чернівців цвяхи, крупки, борошно, електроприлади, а вся Буковина боронила від зажерливих митників свої клунки на Вадул-Сіретський чи Порубнянський митниці. Так само Львівщина тоді «пропадала» на польському кордоні. Де тепер Румунія? Де тепер Польща? І де тепер Україна?! Доки і в якому бункері сидітиме український Бальцеревич? Я в Польщі пила валер'яну після відвідин їхніх книгарень. У Києві я п'ю валер'яну з цього ж приводу. Лише з іншими враженнями.

Але, як на мене, найпривабливішим у тому «євросоюзному» світі для України можуть бути насамперед стандарти життя. Стандартний європеєць навіть візуально відрізняється від стандартного українця. Відсутність в очах постійної турботи і страху за свій завтрашній день. Він не просякнутий 24 години на добу політикою. Європеєць не обирає між двічі засудженням і потенційним клієнтом буцегарні. Європеєць «дає копняка» політикові навіть у разі підозри на нечесні дії стосовно нього, стандартного європейця. Тому, по-друге, восьме і десяте, найпривабливішими там є закони громадянського суспільства чи суспільства демократичного — називаймо це як хочемо. Це коли є певні стандарти реакції суспільства на те, що відбувається в країні і в державі. Наприклад, на корупцію — у нас вона, здається, вже науково обґрунтована. І реакція урядовців на суспільну думку. Поки ми длубатимемося у з'ясуванні проблеми «хто більше вкрав?», переконуватимемо своїх громадян у чеснотах чи перевагах неморальної з усіх точок зору політичної еліти і не вестимемо мову про свої перспективи, справжні «українські прориви», Європа нам посилає великі привіти. І тільки. Ніхто й ніде не лю-

бить лінохів, нахлібників і просто спостерігачів. Особливо з тієї хати, що «скраю».

Україна хоче інтегруватися в ЄС, водночас для кожної країни подібна інтеграція є переданням частини суверенітету до наддержавних органів. Чи не повинно це зупиняти українців, які століттями були позбавлені незалежної держави?

— На мою думку, передача певних сегментів суверенітету не є такою аж драматичною. Очевидно, ця проблема має дві складові — політичну й економічну. Я не є експертом і мені важко судити, які «надструктури» є обов'язковими в цьому процесі. Але мені видається, що кожна країна навіть в рамках Євросоюзу має повний суверенітет у прийнятті якихось внутрішніх рішень. Не думаю, що країни Євросоюзу є такими бездумними й безвідповідальними, щоб погодитися на суттєве обмеження своєї незалежності. Очевидно, світ таки вже придумав межі свободи і межі обмежень, даруйте за тавтологію, за яких світові живеться комфортно. Але ще раз кажу: аналіз цих проблем — то справа фахівців і політиків.

У чому зараз мала б проявлятися європейська ідентичність українців?

— Прояви європейської ідентичності українців — це не силуване, а усвідомлене сповідування загальноприйнятих європейських цінностей у парі із відстоюванням власне своєї, української ідентичності. Як-то, скажімо, національної традиції, культурної самобутності, певних ментальних речей.

Бо я не вважаю, що європейськість — це безсумнівна уніфікованість, однаковість. Згадаймо формулювання Нобелівського комітету 1968 року стосовно творчості Ясунарі Кавабата. Йому премія дісталася «за письменницьку майстерність, що з винятковою ясравістю виражає суть японського способу мислення». І хоч наведений приклад нібито жодним чином не стосується предмету нашої розмови, усе ж я вбачаю певний зв'язок із нашою темою. Адже будь-якому утворенню (політичному, економічному і т. і.), розрахованому на тривке, довгострокове існування, цікаво мати представництво різних людей, систем, поглядів, світоглядів і тощо. Саме оту, іншу суть мислення. Тоді такі утворення не приречені на самовичерпування. Унікальність приваблює не лише в мистецтві. Унікальність, самобутність — це ще й певний сигнал для вдосконалення.

Тому попри всі песимістичні прогнози, попри скептицизм щодо того, що українцям, умовно кажучи, нічим торгувати у світі, окрім жіночого тіла, я вважаю, що Україна як потенційний член Євросоюзу має у своїх «запасниках» багато чого такого, що може стати привабливим для більш широких ринків. У тому числі культуру. Мене ніхто й ніколи не пере-

конає, що наша культура, і зокрема література неконкурентні в Європі. Ми просто не маємо приватних провайдерів, які би розтлумачили Європі нашу певну неоднаковість у культурі, а державні інституції — і тут я дуже категорична — не роблять нічого, щоб увімкнути ці прожектори з України на Європу.

Кого б із сучасних європейських письменників ви порадили почитати?

— Можливо, мої смакові літературні уподобання дещо відрізняються від новомодних сьогоднішніх уподобань. Скажімо, я люблю творчість польки Ольги Токарчук, але не розумію тотального хвалебного тону на творчість Гретковської. Так само мені важко зрозуміти винятковість австрійської «нобеліантки» Ельфріди Єлінек чи «тріумфальної» ходи француза Фредеріка Бегбеде, або того ж Уельбека з його наскрізь маргіналізованими персонажами. Але це справа смаку. Мені до вподоби Умберто Еко. Французький філософ Бодріяр. Я насолоджуюся неквапним, нібито скупим письмом фінів чи шведів і темпераментом балканських письменників. Скажімо, Міша Селімович мені ближчий, ніж Павич чи Кундера. Хоча Кундери читаю із задоволенням. Зріз часу, особливо в його «Нестерпний легкості буття», — дуже переконливий. Я б хотіла мати більше змоги знати, як розвивається зараз література прибалтів. Вона завжди була особною на колишньому радянському просторі. Бракує перекладів. Ясна річ, є можливість багато читати в перекладах російською. Але коли б найкраще з національних літератур перекладалося українською... До речі, нещодавно я була приємно вражена, прочитавши в естонській пресі відгук письменниці Неллі Абашиної-Мельц на російське видання моєї книги «Нація». Жаль, що в Україні руйнується стара перекладацька школа, а системні зв'язки з європейськими перекладачами не налагоджуються. Як каже знаменитий Андрій Курков, в культурну Європу українським письменникам шлях здебільше може лежати через Росію. Окрім Польщі хіба що, яка досить активно і без посередників пропагує сучасну українську літературу.

Мені подобається, як Франція здійснює свою культурну експансію в Україну. Фіни захоплюють переклади. Чому цього не робить Україна?

Знаєте, свого часу, я була учасницею Міжнародного форуму-клубу письменників 23 країн світу країнами Чорного моря. І ось під час перебування в Греції групу письменників запросили на вечерю до Нобелівського лауреата Самаракіса. Не буду вдаватися до розлогих коментарів цієї, як сказали б нинішні журналісти, світської вечірки. Але мені іноді хочеться знову побувати в тому затишному куточку Афін, і через тлумачів чи без поспілкуватися з колегами в тіні великого майстра Слова. □

Зарплати науковців в ЄС менші, ніж в США чи Японії

Науковці в Євросоюзі заробляють менше своїх колег з США, Австралії, Японії та Індії. Про це свідчать результати проведеного Єврокомісією дослідження.

Середня річна «чиста» зарплата науковця в ЄС становить 40 тис. євро, а в США — 63 тисячі. При цьому, в Європейській дослідницькій зоні зарплати також сильно різняться — від 9800 євро в Болгарії до 46500 — в Швейцарії. Різниця в зарплатах чоловіків та жінок досягає в окремих країнах 35%. Найбільше — в Естонії, Чехії, Ізраїлі та Португалії. Найменше, близько 15% — в Болгарії, Данії, Греції, Ісландії, Мальті та Норвегії. □

Приз «Люкс» отримав фільм «На краю неба»

Фільм німецького режисера ту-рецького походження Фатіха Акіна «На краю неба» отримав приз Європейського Парламенту «Люкс». Стрічка розповідає про стосунки між німцями й турками у Німеччині. В Страсбурзі отримати відзнаку приїхав продюсер фільму Клаус Маєск.

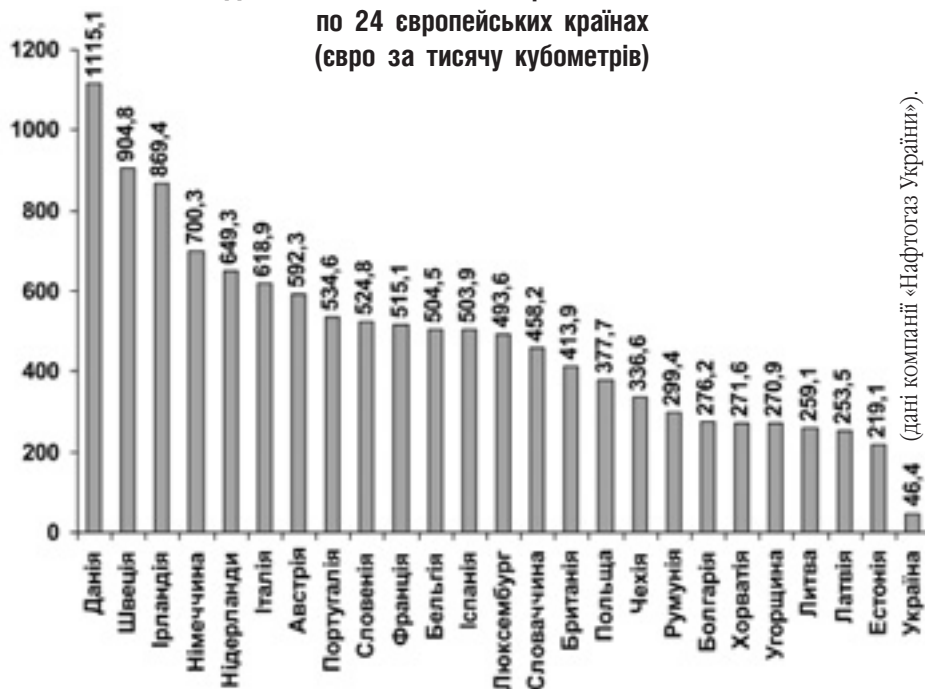
— Головне послання стрічки — смерть, мир, незабуття, — сказав він. — Від тих, хто помер, головний герой дізнається, як жити. □

Клаус Маєск.

Найбільше за газ платять датчани

Про це свідчать дані Євростату за 2006 рік. Дослідження наводить середні ціни на газ по 24 європейських країнах (євро за тисячу кубометрів)

(дані компанії «Нафтогаз України»).

Середній вік жителів ЄС — 39 років

Комітет Європейського Парламенту у справах зайнятості готує зараз доповідь щодо демографічної ситуації в ЄС і шляхів її покращення на основі пропозицій Європейської Комісії.

За даними Парламенту, нині середній вік жителів ЄС складає 39 років. Але існують тенденції до старіння населення. Якщо вони зберуться, то 2050 середній вік становитиме 49 років. Середня кількість дітей, що їх народжує європейська жінка, дорівнює зараз 1,52 — тоді як для відновлення населення цей показник має збільшитися хоча би до 2,1. Якщо на початку XIX століття у Європі проживало 15% населення планети, то 2050 року ця частка впаде до 5%.

На думку Європейського Парламенту, виправити ситуацію можна заохоченням міграції молодих та висококваліфікованих працівників, особливо з південної та східної Європи, сприянням збільшенню пізнього виходу на пенсію для людей, які хочуть далі працювати, а також заохоченням народження дітей. □

Брюссель розслідує стосунки Франції і «Пежо-Сітроен»

Єврокомісія розпочала розслідування щодо намірів Франції надати допомогу «Пежо-Сітроен» на розробку нового гібридного дизельного автомобіля. Брюссель вивчатиме, наскільки така допомога відповідає правилам ЄС і чи не має вона ознак державної підтримки, яка суперечить законодавству Союзу.

Франція планує надати 96 млн євро компанії «Пежо-Сітроен» та шістнадцяти її партнерам в формі гранту та кредиту для розробки різних частин нової машини. Загальна вартість досліджень та розробки автомобіля оцінюється в 470 млн євро. Метою програми з розробки нового авто є зменшення викидів CO₂ в атмосферу до рівня менше, ніж 90 грамів на 1 км, а споживання палива довести до 3,4 л на 100 км. □

На початку листопада Євросоюз відвідав президент Туркменістану Гурбангулі Бердимухамедов. Він зустрівся з Комісаром ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Бенітою Ферреро-Вальднер (на фото), Президентом Єврокомісії Жозе Мануелем Баррозу, Комісарами ЄС з питань торгівлі Пітером Мендельсоном і з питань енергетики Андрісом Пієбалгсом. ЄС зацікавлений в розвитку енергетичних відносин з Туркменістаном.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу мав робочий ланч з прем'єр-міністром Італії Романо Проді. Вони обговорили деякі питання, що хвилюють уряд Італії — зокрема, енергетичну політику в контексті кліматичних змін. Цікаво от що: Проді був Президентом Єврокомісії, а потім став прем'єром Італії. А Баррозу був прем'єром Португалії, а потім замінив Проді на посаді Президента Єврокомісії.

Угорщина

До Євросоюзу приєдналася 1 травня 2004 року.

Межує з Австрією, Словаччиною, Україною, Румунією, Сербією, Хорватією та Словенією. У країні проживає 10,6 млн осіб, переважна більшість — угорці. Найпоширеніша релігія — католицизм.

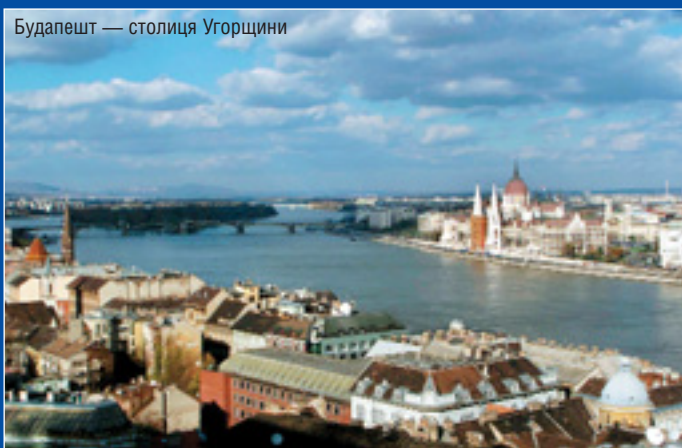
Законодавча влада представлена однопалатними Державними зборами, які налічують 386 депутатів. Виборча система — змішана. 176 парламентарів обирають за мажоритарною системою в одномандатних округах, 152 — за списочно-пропорційною системою в територіальних округах, 58 — за списочно-пропорційною системою в загальнонаціональному окрузі. Термін повноважень парламенту — 4 роки. Парламентська більшість обирає прем'єр-міністра, схвалює урядову програму, також Державні збори обирають президента країни.

Більшість території Угорщини розташована на Середньодунайській рівнині. На західній її частині багато пагорбів, східна має плаский рельєф, північний захід займає низина Кішальфільд, обмежена на заході передгір'ями Альп. На північ від озера Балатон простягаються Середньоугорські гори.

Традиційні угорські танці біля традиційної селянської хати

Будапешт — столиця Угорщини

Басейн з лікувальною водою в місті Хаждушобошло

Урожай кукурудзи зібрано — тепер її слід відсортувати

Один з найвідоміших виноробних регіонів країни на її півдні

